

22 Mayıs 1987
22. Mai 1987
Nummer: 109

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

FALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7.- FF
BELÇİKA: 50.- BF
HOLLANDA: 3.- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10.- KRN
İSVEÇ: 8.- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Eski NATO generali Gert
Bastian'la silahsızlanma üzerine
görüşük

“Sıfır çözüm ciddiye alınmalıdır”

1983 yılında aslında NATO tarafından yapılmış olan Batı Avrupa'daki ABD ve SSCB orta menzili atom roketlerinin kaldırılmasına yönelik "sıfır çözüm" önerisi, askeri gücünü Batı blokunun hizmetine sunmuş olan Fransa ve İngiltere'nin füzelerini dikkate almadığı için Sovyetler tarafından be-

nimsenmemiştir. Aynı öneri şimdi Gorbaçov tarafından gündeme getirilince Batılı politikacılar şaşkınlığa düştüler. Bu "sıfır çözüm" konusunda eski NATO generali Gert Bastian'la konuştuk.

•Yazısı sayfa 9'da

22 Mayıs'ta açılacak anıtta dizeler
Almanca ve Türkçe yeralıyor

Bremen Barış Anıtı'nda Nazım Hikmet'in dizeleri

22 Mayıs günü saat 17.00'de F.Almanya'nın Bremen kentinde Vahr Berliner Freiheit semtinin en işlek yerine bir barış anıtı dikilecek. Bu anıtta Nazım Hikmet'in "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşçesine" dizeleri Almanca ve Türkçe iki dilde yeralıyor.

İşmaları HL Geist-Gem'deki "Barış ve Silahsızlanma Çalışma Grubu" tarafından iki yıl önce başlatıldı. Kamu kaynaklarından yararlanılarak Oslebhausen'deki hapisanede yapılan heykelin taşı Bremen Barış Üniversitesi'nden alındı.

Anıtın Türkçe yazılması-na başta CDU olmak üzere gerici partiler itiraz ettiler.

Buna karşın Nazım'ın dizelerinin anıtta iki dilde yer alması Bremen'deki demokrasi ve barış güçlerinin bir zaferidir.

•Yazısı sayfa 4'de

Birlik sağlansın

FİDEF 13. Temsilciler Kurulu yeni programı tartıştı ve önemli kararlar aldı.

FİDEF'in 13. Temsilciler Kurulu 9-10 Mayıs tarihlerinde Düsseldorf'da yapıldı. Bir DİBAF heyetinin de hazır bulunduğu Temsilciler Kurulunda yeni FİDEF Programı tartışıldı ve birlik için çalışmalar yapılması için Genel Yönetim Kuruluna

Kendi evinde kiracı

• Zaandam'da zorla satın aldıkları evlerinin borcunu ödeyemeyip icra yoluyla evleri satılan konutzedeler bir toplantı yaptılar

Hollanda'ya ilk geldiklerinde işçiler ailelerini getire-

Olgunlaşan bir mesele

YILLARDIR yurt dışında çalıştığı ve artık yabancı memleketlerde yaşamaktan bıktığı halde bir türlü Türkiye'ye dönemeyen ailelere bunun sebebinin sorunu. Büyük bir bölümünün "çocukların okullarını bitirmelerini bekliyoruz" dediklerini göreceksiniz. Gerçekten de çocukların eğitimi yurt dışındaki bizerin kafalarını meşgul eden en önemli meselelerden biridir.

EĞİTİM sistemleri ülkeden ülkeye değişiyor, çocukların eğitim sorunları da öyle. En büyük emekçi kitlesinin bulunduğu Federal Almanya öncelik sıralamasında ister istemez başta geliyor.

FEDERAL Almanya'daki eğitim sorunları hakkında yazılıp söylenilerin haddi hesabı yok. Buna karşılık pratik çalışmalar, sorunların çözümü için örgütlü girişimler çok daha az. Yapılanlar küçümsemek söz konusu değil, ancak pratik işlerin ve çalışmaların epey gerisinden geçtiğini söylemek haksızlık olmaz. Artık olgunlaşan ve **pratik çözüm** bekleyen bir sorun bütün okul sisteminde Türkçenin ikinci yabancı dil olarak kabul edilmesi meselesidir.

DAHA önce de yazdığımız gibi Federal Almanya okul sisteminde Fransızca, İtalyanca, Rusça, İspanyolca, Polonyaca, Latince, Eski Yunanca, İbranice ikinci yabancı dil olarak kabul edilmiştir. Bütün bu dillerde eğitim görme ve bu dillerden sınava girerek lise diploması alma imkanı vardır. Fakat bu ülkede yaşayan yüzbinlerce çocuğun ana dili olan Türkçe için bu imkan yoktur. Bütün Federal Almanya'da **bir avuç** lisede ikinci yabancı dil olarak Türkçe öğretilmek mümkünse de, bu bir kaç okulda da ikinci yabancı dil olarak Türkçeden sınava girip diploma alma hakkı tanınmamaktadır.

TÜRKÇENİN bir sınav dili olarak tanınmaması ana dillerini ikinci yabancı dil olarak seçen çocuklarımız karşı büyük bir haksızlığa yol açıyor. Bu çocuklar yıllarca Türkçe öğrendikten sonra okulun son üç yılında ana dilde gösterdikleri başarının okulu bitirme notlarına hiç bir etki yapmadığını görüyorlar. Böylece Türkçenin okul sistemi tarafından ciddiye alınmadığı "belgelemiş" oluyor. Bu durum kuşkusuz çocukların Türkçe öğrenme heveslerini kırıyor.

BASTAN pratik iş dedik. Bu alanda **pratik iş** olarak ne yapılabilir? Yapılacak iki şey var. **Birincisi** şu: Her şehirde en az bir lisenin (Gesamtschule veya Gymnasium)

Türkiye Postası

satılan konutlarda bir toplantı yapılar

Hollanda'ya ilk geldiklerinde işçiler ailelerini getirebilmek için polisün uygun bir ev gösterme koşulu, ev buralarının da aile Hollanda'ya gelmeden ev vermemesi üzerine ev satın almak zorunda kaldılar. Son dönemde işsizlik oranının artmasıyla baş gösteren geçim sıkıntısı sonucu borçlarını da ödeyemez hale geldiler. Şimdi evleri icra yoluyla satılıyor. Ev borcu yetmezmiş gibi bir de kira ödemek zorunda kalan konutzedeler sorunlarına çözüm bulmak için ortak hareket ediyorlar.

● Yazısı Sayfa 8'de

Ortada işten atılan Emine Yılmaz'ın sağında dövlük işçi Mustafa Uzun olayı protesto eden arkadaşları ile birlikte

İşçiler dövülen ve kovulan arkadaşlarının yanında

Federal Almanya'nın Ludwigshafen kentinde Rial Alüminyum Cant Fabrikası sahibi Gunter Schmid işçi

Mustafa Uzun'u döverek hastanelik etti. Olaya müdahale etmek isteyen işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı da işten attı.

linması için sonuna kadar mücadele edeceklerini açıkladı.

Olayın hemen ardından bir toplantı yapan işçiler arkadaşlarının yanında olduklarını, işten atılanların derhal işe alınması; baskı ve tehditlerin sona erdirilmesi için mücadelede kararlı olduklarını açıkladılar.

● Yazısı sayfa 5'de

Berlin'in 750. kuruluş yılında
Kreuzberg

Patlamaya hazır barut fiçisi

● Yazısı Sayfa 7'de

Yeni FİDEF Programı tartışıldı ve birlik için çalışmalar yapılması için Genel Yönetim Kuruluna yetki verildi. Delegeler göçmen işçilere Avrupa da insan haklarının tanınması, 1988 Türkiye genel seçimlerinde işçilerinin bulundukları ülkelerde oy kullanması ve 13 Haziran Bonn barış yürüyüşüne aktif katılım konularında oybirliğiyle kararlar alındı.

FİDEF 13. Temsilciler Kurulu ile ilgili haberimizi 4. sayfamızda okuyabilirsiniz.

BU SAYIDA

● 8 dilde yayın yapıyoruz
Neden Kürtçeye karşı çıkılıyor

sayfa 5'de

● Lyon kasabı Barbie hesap vermekten kaçıyor

sayfa 9'da

● Vergi haksızlığına karşı dilekçe vererek itiraz edelim

Sayfa 8'de

Olgunlaşan bir mesele

Türkiye'nin ikinci yabancı dil olarak ders programına alması sağlanmalıdır. Her lisede (Gesamtschule veya Gymnasium) ikinci yabancı dil olarak Türkçe derisi verilmesini istemeyiz. Bu imkan yukarıda saydığımız diğer diller için de yok. Fakat her şehirde en az bir lisenin Türkçeyi ikinci yabancı dil olarak ders programına almasını isteyebiliriz. O zaman Türkçeyi ikinci yabancı dil olarak seçmek isteyen öğrenciler bu okulda toplanırlar ve istedikleri öğrenimi görebilirler.

BELLİ ki tek tek öğrenci velileri bütün şehir düzeyinde planlanması gereken bu türden bir uygulamayı başlatamazlar. Fakat işçi dernekleri ve veli girişimleri öğretmenler sendikası ile elele vererek işçi idarelerini böylesi önlemler almaya ikna edebilirler.

AKILDA tutulması gereken bir nokta da şu: Bu ülkede doğumların azalması sonucu öğrenci sayılarında hızlı bir düşüş başlamış bulunuyor. Bir çok okul öğrenci azlığı baha-ne edilerek kapatılma tehlikesiyle karşı karşıyadır. Öğretmenler, okul yönetimleri ve veliler kendi kullandıkları kapatılmaması için uğraşıyorlar. Bu durumda olan bir okulun programına ikinci yabancı dil olarak Türkçenin alınması Türk çocuklarının bu okulda toplanmasına yol açacağından kapatılma tehlikesini de önleyecektir. Böylece Türkçenin ikinci yabancı dil olarak ders programına koyulması Alman öğretmenlerin, okul yönetimlerinin ve Alman velilerin de çıkarlarına uyacaktır. Bu noktanın dikkate alınması öğrenci ikinci yabancı dil olarak programına almayı kabul eden okulları bulmayı kolaylaştırır.

YAPILACAK ikinci pratik iş, bütün Federal Almanya'da Türkçenin lise bitirme (Abitur) sınavlarında sınav dersi olarak kabul edilmesi için bir kampanya yürütmektir. Eyalet eğitim bakanlarının bu isteğe karşı önerebilecekleri hiç bir ciddi itiraz yoktur. "Ders programı yok", "ders kitabı yok", "öğretmen yok" gibilerden itirazlar muhakkak önerebileceklerdir. Ancak bu isteğin ille olarak haklı bir istek olduğunu kimse inkar edemez. Bu gerçeğin kabulü bile başlı başına bir başarıdır. Bahane olarak önerebilecek pratik zorluklar sistemli bir hazırlık çalışması ile aşılabılır. Unutmamak gerekir ki bu ülkedeki çocuklara işçi koşullarında eğitim sağlamak Federal hükümetin ve eyalet hükümetlerinin anayasal görevidir. İşçi derneklerinin, öğretmen örgütlerinin ve veli girişimlerinin elbirliğiyle yürütcekleri bir kampanya kamuoyunda işçi destek bulacak ve ergoç zafere ulaştırılacaktır. Bu işi omuzlayacak olanların Federal Almanya'daki işçilerin sorunlarına büyük bir katkıda bulunmuş olacağına şimdiden söyleyebiliriz.

Türkiye Postası

BİR MAHKEME KARARI

Ailenin F.Almanya dışında yaşaması oturma hakkı almayı engellemez

Waiblingen IG-Metal şubasının Türkiye'den bir işçi için Federal İdari Mahkeme açtığı ve 4 yıl süren davayı kazandı. Üzerine Haydar K. adındaki işçimiz oturma hakkına kavuştu.

1969 yılından beri FAC'de çalışan işçi, 1983 yılında Baden-Württemberg eyaletinin Korb kentindeki Yabancılar Dairesi'ne oturma hakkı almak için başvurur. Korb Yabancılar Dairesi Haydar K.'nin bu istemini, eyalet işçileri bakanlığının yabancılar dairelerine gönderdiği "Aile fertleri FAC dışında olup, burada yalnız yaşayabilmeleri oturma hakkı vermemiz" gerekçe bir geneliği gerekçe göstererek reddeder. Eyalet

İşçileri Bakanlığı, aile fertleri ile birlikte FAC'de yaşamayan yabancıları "Federal Almanya'nın sosyal ve ekonomik yaşamına uyum sağlamaları" saymakla ve o yabancıların her an ülkesine geri dönebileceği varsayımından hareket etmektedir. Haydar K.'nin ailesi Türkiye'de dir.

Haydar K. bunun üzerine üyesi bulunduğu IG-Metal Waiblingen şubasına başvurur ve hakkının hukuk yoluyla aranmasını ister. Açılan davayı IG-Metal birinci seferinde Stuttgart'da, ikinci seferinde de Mannheim mahkemelerinde kaybeder. Bunun üzerine her ki mah-

keme kararını, konuyla ilgili en yüksek mahkeme olan Berlin'deki Federal İdari Mahkemede temyiz eder.

Berlin İdari Mahkemesi, oturma hakkı alabilmeleri için gerekli olan diğer şartları yerine getiren yabancıları bu hakkın verilmesi gerektiğini, ailesinin FAC dışında yaşamasının ve ülkesine geri dönme olasılığının "FAC'nin sosyal ve ekonomik yaşamına uyum sağlayıp sağlamadığına ölçü olamayacağı" gerekçesiyle Haydar K.'ya oturma hakkı verilmesine karar verir ve IG-Metal böylece açtığı davayı kazanır.

Weiblinger şube sekreteri D.Knauss

"Mahkemenin verdiği bu karar özellikle Baden-Württemberg eyaletinde yaşayan yabancı emekçiler için yasa-sal önem taşımaktadır. Çünkü bu eyalette sözü edilen gerekçeye oturma hakkı verilmeyen yabancıların sayısı binlerle ölçülmektedir" demektedir.

Berlin'deki mahkemenin "Örnek karar" anlamını taşıyan bu kararından sonra IG-Metal, gerek Baden-Württemberg ve gerekse diğer eyaletlerde, kendisine bu nedenle oturma hakkı verilmeyen tüm yabancıların vakit geçirmeye yabancılar dairesine tekrar başvuru yapmaya çağırılmaktadır.

OKUYUCU POSTASI

Dünya yuvarlak değildir

"Türkiye Postası"nın 24 Nisan 1987 tarihli 107. sayısında çıkan, Sn. Ali Söylemezoğlu'nun "Teröristler ve militanlar" başlıklı yazısını okudum, ikinci paragrafın sonuna geldiğimde, "herhalde Söylemezoğlu geçmişim 21 Nisan sakası yapmak istemişi" diye düşünüp, hemen yazdım sonunda bu yolda bir dipnot aradım. Bulamayınca, yazıyı sonuna dek okudum. Bildiğim gibi ise, akımdan ilk geçen şu oldu: "Sanırım Söylemezoğlu bu yazıyı yazdığı sırada ateşli bir hastalık geçiriyordu."

Sn. Söylemezoğlu, yakınlar-da sonuçlanan MHP davasında, "başbuğu" Türkiye'nin TCK'nun 313. maddesine göre 11 yıl hapse mahkum olduğuna, bu maddenin de "Dağda kırda yol kesip soyuyan yapan haydut ve işçiyi çetelerinin, gangster şebekelerinin, mafya gibi yeraltı örgütlerinin hedefi" olduğunu belirttikten sonra yazıyı şöyle sürdürüyor: "Böylece si-

deyişi ile özetlenebilir. Bu "yarılama" konusunda baştan beri gaffet içine düşmüş olan bir kimse de sonuçta sağlamadı. MHP "davası"nın şöyle sonuçlanmaması olmasın. Evren'in ve Türkiye'nin ayni soydan olduklarını, sıkıyönetim "mahkemeleri"nin nasıl "emir-komuta" zinciri içinde işlediklerini bir kez daha göstermekten başka bir anlama gelmez.

Sn. Söylemezoğlu ise mahkeme sonucunu bakan nasıl de-ğerlendiriyor: "Biz öteden beri hapisteki faşistlerin birer si-yasi suçlu değil, adı gangster olduklarını savundumuzdan mahkumiyetini 313. maddeye dayandırılmasını is-abetli bir karar olarak görüyo-ruz."

Bu sözler "Gargir" dergisin-de çıkmış olsa idi gerçekten çok güzel bir politik değeri-ndir. Anlamı tasdır. Ancak bunların "Türkiye Postası"nda çıkmış olması durumu tümüyle

muş. Hem de "öteden beri" Böyle bir yaklaşımda karşısında ne söylenebilir? Günümüzde, insanın karşısına birisi çıkar da "dünya yuvarlak değildir" derse, akla ilk gelen şey o ki-şiyi tartışmak değil, "klinlik bir vak'a" düşüncesi olur.

A.R.D., 7 Mayıs, Duisburg

Sayın okuyucumuz A.R.D., Zahmet edip görüşlerinizi bize iletmişsiniz iş için teşekkür ederiz. Katılmadığınız veya yanlış bulduğunuz fikirleri eleştirmek hakkınızdır. Ancak fikirleri tartışmak başka, kişisel saldırı yine başka. Mektubunuza kişisel saldırılar da karıştırmasınız öne sürdüğünüz fikir daha iyi anlaşıl-maz mı?

Genel olarak toplumu-muz, özel olarak da sol hare-ketin eleştiriyi çok iltihacı var (kendimizi de bunun d-şinde tutmuyoruz). Buna kar-şılık ne toplumuzda, ne de

Gazetemizi ve kendimizi güçlendirelim

Gazetemiz ilk çıktığında dağı-tım ve satışı ben yapıyordum. Başka bir arkadaş bu görevi üz-re aldı. Sonra ne olduysa ga-zetemiz işlikim sendeledi. Çünkü devamı ve düzenli bir sek-ilde alıp ilgilenemedim. İşlikim ke-sildi. Arkasından abone olma-ğı düşündüm ve birkaç arkadaşla beraber abone olduk.

Yazılar gazetesinin sekti ve dü-zeni daha iyi işleyemeye başla-dı. Şimdi daha çok hoşuma gi-diyor. Gazetemizi fabrikada 30 dakikalık molalarda son harfine kadar okuyoruz. Okuduktan sonra diğer arkadaşlarla veriyor-um. Temel son üç sayısında bi-zim Amel'in gıltıp düştüğündürü fıkralarını buluyoruz. Üstelik bulmaca kısmını da düzenli ola-rak çıkarıyoruz. Herhalde bu yer dahiğinden olacak. Sanat ve kültür sayfası çok güzel. Co-cuklar için köşe çok hoş. Co-cuklar için yararlı kitapları na-tımlaması bilmeyorum mümkün mü? Türkiye'den biraz değil-haberler verme imkanı var mı?

Genel olarak toplumu-muz, özel olarak da sol hare-ketin eleştiriyi çok iltihacı var (kendimizi de bunun d-şinde tutmuyoruz). Buna kar-şılık ne toplumuzda, ne de

deym. Ama genelede gazetemiz çok gerçekçi, olumlu, tam bir işçi gazetesi.

Fazla uzatmak istemiyorum. İzn verirsiz diğer okuyucu ar-kadaşlarımıza selamlemek istiyor-um. Türkiye Postamıza abone fi-rlerini yanınıza taşıyınız. Ve gördüğünüz ese, dostla tavsiye ediniz. Ben bunun yararını görd-üm. Hiç ummadığım bir anda sendikalar ve işyeri üzerine so-hbet ederken pek si göremedi-ğimi bir arkadaşım abone et-tim. Başka bir yarıyı yanındaki diğer bir işçi yine bir arkadaş-ımla kullandım. Şimdi her yanım-da abone işi taşıyorum.

Haydi her beraber okuyucu sayısını artıralım. Gazetemizi ve bizleri güçlendirelim. Ayrıca bir önerim daha var. Abone olanlara gönderilen son gazetesinin içine abone süresinin bittiği ve arzu edilirse abonemini yenidenmiş gerektiğini hatırlatan bir mektup konulursa iyi olur.

35 bin işçinin katıldığı Türk-İş İzmit mitinginde polis yoğun önlem aldı

"Artık demokrasi kavgasının ekmek kavgasından ayrı olmadığını biliyoruz"

Yiğit Netaş işçilerinin izinden giden, grevi işçiler mitinglerle, yürüyüşlerle, ellerindeki tüm olanaklarla zorlayarak mücadele yolunu seçiyor.

İşçiler miting boyunca "Özalis-tifa", "İşçiler elele genel greve", "Özal gidecek demokrasi gelecek" şeklinde sloganlar atılır ve "Ekmek, banyo ve özgürlük", "Toplu sözleşme döneminde müdahale istemiyoruz", "Genel grev hakkımız sıkı sıkıya alınmaz" yazılı pankartlar taşınır.

Türk-İş'e bağlı tüm sendikaların ve başmısız Otomobil-İş sendikasının katıldığı mitingte, Petrol-İş sendikası Genel Başkanı C.Selvi bir konuşma yaptı. Selvi sık sık alkışlarla kesilen konuşmasında, "Bu grevleri biz neden yaptık?.. Çok bekledik. Biz beklerken onlar köseyi döndü. Bizi ezenler, bizler elimize ekmek götüremezken bakanan kurtardı. Biz başka yol kalmadı için greve çıktık. Biz greve çıkınca bu kez de grev yasal mı, ideolojik mi, tartışmaya başlatıldı. Esas ideolojik davranışları onlardır. Artık demokrasi kavgasının ekmek kavgasından ayrı olmadığını biliyoruz. Grevden başka yolun olmadığını mutlak başanlı

olacağız" dedi. Daha sonra kürsüye gelen Şevket Yılmaz ise, Özal hükümetini sert bir dille eleştirerek, adımı demokrasi koymakla bir rejimin demokratik olamayacağını belirtti.

Türk-İş Yönetim Kurulu ve Başkanlar Kurulu'nun yayınladıkları ve mitingde okunan ortak bildiride siyasi iktidara karşı ortak mücadele çağrısı yapıldı. Bildiride, "Başa işçi, memur, köylü esnaf, emekli, dul ve yetim olmak üzere ikisinden güçsüz kitleleri, iktisaden güçlü durumdaki azınlığın menfaatlerini koruyan ve geliştirmeye çalışan siyasi iktidarla demokratik mücadeleye çağırıyoruz" denildi. İşçi sınıfının beklemiyor. Elindeki olanakları zorlayarak mücadele yolunu seçiyor. Grevlerle, mitinglerle, yürüyüşlerle istediklerini elde ediyor, demokrasinin yolunu açıyor. İşçiler tüm demokrasi güçlerine su başını yapıyor: Demokrasist istiyoruz, demokrasi isteyen herkesi birlikte mücadeleye çağırıyoruz.

Petrol-İş'in grevlerini desteklemek amacıyla İzmit'te 35 bin işçi yürüdü. "Özal gidecek, demokrasi gelecek", "İşçiler elele genel greve" diye slogan atılır.

Grevlerle uluslararası sendikaların ve demokratik örgütlerin dayanışması artıyor

Grevler artarak sürüyor

Birleşik işçi bütün yasal engelleri hükümetin ve patronların tüm baskılarına, tehditlerine karşın dayatılan açılı ücretlerine "hayır" diyerek çıkılan grevlerin sürdüğü.

İstanbul Güngören'de 650 işçinin çalıştığı Kale Kilit ile 73 işçinin çalıştığı Kale Vida fabrikalarında Otomobil-İş sendikasının sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri grev sonuçlandı. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı I.

istemlerimizi kabul edilmeyince, hakkımızı grev boyanında aramak zorunda kaldık" dedi.

Tez Koop-İş sendikasının Spor Tolu'daki 800 işçiyi kapsayan toplu sözleşme görüşmelerinin anlaşmazlığa sonuçlanması üzerine yapılan oylamada çalışanların yüzde 80'i greve evet dedi. 26 Mayıs'ta greve gidileceği bildirildi.

Ote yandan Petrol-İş sendikası üyesi işçilerin KİPLAŞ'a bağlı 70 bin üyesinin 10 bine yakın üye-

rol-İş Sendikası Genel Başkanı Cemal Selvi başına yaptığı uygulamada 57 işyerindeki grevlerin bir ayı aşmış 2 işyerindeki grevlerin ise 2. ayını doldurduğunu belirtti. İşçi grevleri işçilere bugüne kadar 370 milyon liralık ödemede bulunduklarını bildirdi. Sendikaların gayrimenkul sağlama grevleri kalmayacak grevleri en az 3-4 ay daha götürebileceklerini belirterek "Bugün da ötesinde greve çıkmayan 70 bin üyesimizin 10 bine yakın üye-

leyen Otomobil-İş sendikası genel başkanı İlhan Dalkılıç işverenleri grev başına ile noktalanayan işçiler ve sendikalarla karşı yoğun saldırıya geçtiğini söyledi.

Arkadaşlarının işçilerin atılmasını protesto eden işçiler saat 15'deki açılmasına çıkmadılar, iş bitiminde de servis araçlarına binmediler.

Neyin referandumu?

Diruba YENEN

Uzun bir süreden beri kamuoyunda tartışılan, eski politikalara siyaset yapma engeli getiren, Anayasa'nın geçici 4. maddesinin halk oyuyla sunulmasına karar verildi.

TBMM'de alınan bu karar çok doğaldır ki rejimin bugüne kadar sürdürdüğü insan haklarına aykırı uygulamalarının düzeltilmesi anlamını taşımıyor. Bilakis, çok çeşitli çevrelerce yükselen Anayasa değişikliği istemini, sınırlarını rejimin çizdiği bir alanda tartışmaya zorluyor.

Halk oyuyla sünüğü zoruyla sunulduğu günden bu yana, 1982 Anayasası'nın değiştirilmesi istemi o denli güçlenmiştir ki, bir zamanlar anayasayı deldirtmen diyen Evren bile, yükselen bu istemlere doğrudan karşı çıkmak cesareti gösteremeyerek şöyle veya böyle tartışmaları ana hedeften kaydırarak manevralar düzenlemek zorunda kalmıştır.

Sanki Türkiye'de herşey özgürce tartışılır ve halk da bu tartışmalara özgürce katılabilir gibi simdi referandumla gidilme kararı alınıyor. Özal demokrasinin havarisi pozisyonunda "Eski politikalara" "zerindeki yasak kalksın mı, devam mı etsin buna halk karar versin" diyerek işçilerin sınırlandığını düşünüyor.

Peki ama hangi koşullarda referandumla gidiliyor? Yazının hemen burasında Nasreddin Hoca'nın çok bilinen bir fıkrasına atfı yapılmak istiyor. Bir gece Nasreddin Hoca bir köye girer, ortalık zifiri karanlık, birden bütün köyün köpekleri üzerine koşullar. O da yenden bir taş alı kendini savunmak ister. Taşı bir türlü yenden söküp çıkaramaz. Çaresizlik içinde kendine söylenir "Bu ne biçim köy, taşları bağlamışlar, köpekleri salmışlar".

Halkın susturulduğu, Sıkıyönetim Yasası, olağanüstü hal yasası, yitisi yasasının hüküm sürdüğü ülkede, basın yayın ve her türlü iletişim aracı ve devlet olağanüstü hükümetin emrindeyken, Hız referandumla gidiyor.

Meselenin bir diğer yönü ise referandum adı altında temel insan haklarının tartışma konusu yapılmak istenmesi. İnsanların insan olamadan doğan yani yaşam hakkı, düşünce ve düşünme özgürlüğü etme, örgütlenme hakkı, ki siyaset yapma hakkı da bunlardan biridir, gibi temel haklarını tartışmaya ve oya sunuyor. Hiç kimsenin insan haklarını oylamaya koymaya hakkı yoktur.

Elbetteki Anayasa'nın 4. maddesinin kaldırılması için muhalefetin somut adımlar atması, bu yönde mücadele sürdürmesi rejimi geriletme bakımından önemlidir. Ve Anayasanın tümünden değiştirilmesi maddesinin doğa bir parçasıdır. Ama bu yeterli değildir. 4. maddedeki yasaklar 1982 Anayasasında yer alan baskı maddelerinden sadece biridir.

Şimdi, Anayasa'nın tümünden değiştirilmesi istemini daha da yükseltmek. Bu amaçla atılacak her somut adım, açılan değişikli büyütecek. Evren-Özal rejimine yeni bir darbe indirecektir.

Mardin'in Güzelöz köyü halkı İnönü'ye başvurdu

Kadınlar
dayağa
karşı
yürüdü

Grevsiz günlerde İstanbul'da 2000'e yakın kadın "Dayağı protesto" yürüyüşü yaptılar.

Geliştirmiş gülerim İstanbul'da 2000'e yakın kadın 'Dayağ protesto' yürüyüşü yaptılar.

Söğütöçme'den Kuşdili Çayın'na kadar yürüyen kadınlar, dayağ, siddetli protesto eden pankartlar taşıdılar.

Bilindiği gibi dayağ yüzünden boşanma davası açan bir kadının gereksinimi yeterli bulmayan yarığın Mustafa Durmuş'un 'Kadının sırtından sopa, karından sapası eksik olmaz' demesi büyük tepkilerle neden olmuştur.

Yürüyüş öncesinde tertip komitesi adına dağıtılan bildiride, buna da dikkat çeken kadınlar şiddetin resmi kurumlar tarafından da hoşgörülmediğini vurguladılar.

Ayrıca bildiride 'Kadınların, ekonomik, politik, ideolojik, kültürel ve cinsel baskı altında tutulmasına aracı olan dayağ, günümüz Türkiye'sinde hala meşrudur' denirken, kadınlar üzerindeki her türlü toplumsal baskıya karşı mücadelelerini sürdürüleceği belirtilmiştir.

nin çalıştığı Kale Vida Otomobilleri sendikasında Otomobil-İş sendikasının sürdürdüğü toplu sözleşme görüşmeleri grevle sonuçlandı. Otomobil-İş Sendikası Genel Başkanı İ. Dalkıç, toplu sözleşme görüşmeleri ilgili bilgi vererek "Biz grev ayağı değiliz, Mufazzal biraz daha birseyler girmesine yönelik

80'i greve edilecek 36 Mayıs'ta greve gidileceği bildiriliyor. Ote yandan Petrol-İş sendikası üyesi işçilerin KİPLAS'a bağlı, Türkiye'nin çeşitli illerinde petrol, kimya, lastik ve ilaç dallarında grev işlemlerindeki 63 işyerinde 9 bin 700 işçinin katılımıyla başlatılan grevlerin başan ile sürdürüyor, Pet-

rol-İş'in de iki işyerinde 10 bin 320 işçi adına sürdürüldüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa gidildi. Koop-İş'in Türkiye Denizcilik İşletmesi büro kesiminde çalışan 1200, Denizcilik Sendikası, Türkiye Denizcilik ve Deniz Nakliyatı 10 bin, Likal-İş sendikası da Türkiye Deniz İşletmelerinde çalışan 7 bin işçi adına sürdürüldüğü görüşmeler uyuşmazlığa sonuçlandı. Bu işkolunda da önümüzdeki günlerde grevlerin başlaması bekleniyor.

Grevlere yönelik baskılar

İşçilerin sınırlı grev hakkını kullanarak sürdürüldüğü grevler işverenlerin ve polisin ağır baskı ve saldırılarına hedef oluyor. Bir çok işyerinde grev ve lokavt dışı kalan personel ücretinde çalıştırılıyor. KİPLAS'a bağlı YASAS'ın büro elemanları boyu üretiminde çalıştırılarak, bu işe evet demeyenler işten atılıyor. İşverenler sözleşmeli personel olarak bulunan grevdeki işçilerin yerine çalıştırıyor. Bayer fabrikasındaki grevci işçilere mektuplar gönderilerek iş sözleşmelerinin feshedileceği bildiriliyor, emelleri zayıflatarak işçiler ve aileleri tehditle çalışmaya zorlanıyor.

Grev gözçüsü polis ve jandarmaların baskısı her an alıp götürülmeye tehdit altında nöbetli tutuyor. Ancak tüm baskı ve engellemeler karşı grevler başlanıla devam ediyor.

Grevlerle dayanışmalar ulusal ve uluslararası alanda sürüyor, Türk-İş, Petrol-İş grevleri ile dayanışma mitingleri düzenlenirken, uluslararası sendikaları, demokratik örgütleri grevdeki işçilerle dayanışmaya çağıyor.

Netaş'tan 158 işçi atıldı

12 Eylül sonrası en büyük grevini başıyaya ulaştıran Netaş işçilerine bir gözdağı vermek amacıyla 158 işçi işten çıkarıldı. Bu işten çıkarılan kıyım olarak nite-

de servisi arabanın birimlerini grevlenenler az 3-4 ay daha götürüleceklerini belirtirken "Bunun da ötesinde grev çıkmanın 70 bin üyemizin 10 bine yakın üyemize boyunca edirmeyeceği kesindir" dedi.

Etilbank'ta 10 bin 360 işçi adına, Petrol-İş'in de iki işyerinde 10 bin 320 işçi adına sürdürüldüğü toplu sözleşme görüşmelerinde uyuşmazlığa gidildi. Koop-İş'in Türkiye Denizcilik İşletmesi büro kesiminde çalışan 1200, Denizcilik Sendikası, Türkiye Denizcilik ve Deniz Nakliyatı 10 bin, Likal-İş sendikası da Türkiye Deniz İşletmelerinde çalışan 7 bin işçi adına sürdürüldüğü görüşmeler uyuşmazlığa sonuçlandı. Bu işkolunda da önümüzdeki günlerde grevlerin başlaması bekleniyor.

Köye "korucu" almadıkları, bu nedenle de "işçiyi yardım ediyoruz" gerekçesiyle 9 Nisan günü köye gelen jandarma tüm köylülerin okulun bahçesinde toplandı. Daha sonra 12 köylü jandarmayı karakoluna götürdü. Burada gece saat 3'e kadar köylüler çırılçaplı soyulacak dövüldüler. Gözrüklerken elleri ve gözleri bağlanan ve karakolda dayak yiyen köylülerin arasında 2 köy öğretmeni, ihtiyaç heyeti azası ve muhtar da bulunuyor. Karakolda dayak yiyenlerin serbest bırakılmasından sonra 500 kadar jandarma köyü basarak evleri tek tek aradı. Köylüyü okulun bahçesinde toplayan jandarma teker teker okulun içine alarak dayak atmaya başladı. O gün okulda ders yapılmadı ve köylü cuma namazına gönderildi. Sabah başla yan dayak saat 15'e kadar sürdü. Bu arada bir kişi çırılçaplı soyularak okulun pencerelerine çıkartıldı ve tüm kadınlarla gösterildi. Köyde barınık yapan 4 çocuğa da "eskiyana ne zaman geldiği, hangi yöne gittiği" sorularak manyetolu bir cihazla elektrik verildi. Ağzından verilen elektrik sonucu çocuklar da kanamalar görüldü. Çocuklar Batman'a götürülerek tedavi altına alındı.

İşçilere iddialarını incelemek üzere Güzelöz köyüne giden SHP Mardin milletvekili Nehraçoğlu köylere giderek sorular, SHP'nin köy korucuları karşısında takındığı tutum ile 12 bin korucunun emeğiyle oynadığını, bu nedenle SHP-

Mardin'in Güzelöz köyü halkı İnönü'ye başvurdu

Mardin'de toplu işkence

12 Eylül'den bu yana Kürt halkına karşı yürütülen devlet terörü, baskı kırım ve operasyonları artarak sürüyor. Geçtiğimiz günlerde SHP Genel Başkanı E.İnönü'ye başvuran Mardin'in Güzelöz ilçesine bağlı Güzelöz köyü halkı, "toplular işkence" gördüklerini, jandarma karakolunda ve köy meydanında çocuk, genç, kadın erkek demeden dayaktan geçirildiklerini bildirdiler.

leri işkence belli. Çünkü adamlar oturamıyor, yan yatıyor. Nedenini bilmedikleri bir olaydan dolayı bütün köy dayaktan geçmiş. İlkokula giden çocuk da işkence yapıyor. Bunu kimin yaptığını araştırınca devlet terörünün baş sorumlusu olarak görünen Aytekin İçmez adında bir binbaşı çıktı yine karıştı."

Birkaç ay önce Derik ve İdi'de meydana gelen olaylarda da aynı binbaşının görevli olduğunu söyleyen Nehraçoğlu, "Yöre halkına 'söz değişmezsiniz, ayn bir milletsiniz' diye feci şekilde jandarmalar binbaşı tarafından dayak atıldığını tespit ettik. Bunları doktor raporuyla da belitledik." dedi.

SHP'nin Siirt'teki 7 bölge başkanlığında "Köy korucuları bir an önce kaldırılmalı" istisinden sonra, Mardin'in Nusaybin ilçesinde köylere giderek sorular, SHP'nin köy korucuları karşısında takındığı tutum ile 12 bin korucunun emeğiyle oynadığını, bu nedenle SHP-

nin "anarşiyi körüklediğini" belirtmek, köylüyü SHP'ye oy vermeye yolunda tehdit ettiklerini bildirdi.

Tunceli'de Kürt halkına yönelik baskılar sürerken, Tunceli'nin Sütlüce köyünde aksam saatı geçmeden su alan kızların üzerine jandarma karakolundan otomatik silahla ateş açıldı. Açılan ateş sonucu Hediye Duran ve Nadire Masaya adlı genç kızlar ağır yaralanırken diğer üç kız ise geçirmen arkasına sakanarak yara almadan kurtuldu. Olaydan sonra bir astsubayla birlikte köye gelen jandarma, "Bir kaza oldu. Herkes böyle diyecek. Olay köyden çıkmayacak" diyerek köylüyü tehdit etti. Yaralı Tunceli'den geçerken görülmüş diye helikopterle hastaneye gönderildi. Yaralıları Hediye Duran'ın babası Hüseyin Duran jandarmadan sürekli baskıya karşı karşıya olduklarını, jandarmadan aksam saatlerinde rasgele ateş açtığını, bu korkuyla aksam saatlerinde sokağa çıkmadıklarını belirtti.

Grev önlüğünü giyen kadını erkek işçiler nöbet için sıraya giriyorlar. Yüzlerde umutlu bir gülümseme, kararlılık ve inanç var.

Barış Anıtında dizeler Türkçe ve Almanca yeralıyor

Bremen Barış Anıtı'nda Nazım Hikmet'in dizeleri

Bremen muhabirimiz bildiriyor

22 Mayıs günü saat 17.00'de Bremen'in Vahr Berliner Freiheit semtinin en işlek yerine bir barış anıtı dikilecek. Bu anıtta Türkçe ve Almanca olarak iki dilde Nazım Hikmet'in "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür ve bir orman gibi kardeşesine" dizeleri yer alıyor.

Barış ve halkların kardeşliğinin somut bir anlatımı olan bu anıt daha önce fasistlere yıkılan bir anıtın yerine konuyor.

Barış anıtının dikilmesi çalışmalarını HL Geist-Gem'deki Barış ve Silahsızlanma çalışma grubu tarafından iki yıl önce başlatıldı. Kamu kaynaklarından yararlanılarak Ostelshausen'daki hapishanede yapılan heykeltin taşı Bremen Barış Üniversitesinden alındı.

Anıt, Nazım'ın dizelerinin yazılmasına senatoda karar verilmesi ne rağmen CDU şifiri yalnızca Almanca yazılmasını istedi ve Türkçe yazılmasına karşı çıktı. Yapılan tartışmalardan sonra, şifirin hem Türkçe hem de Almanca yazılmasına karar verildi.

HL Geist Gemeinde "Barış ve silahsızlanma grubundan" Christiane Ackermann 22 Mayıs'ta açılacak olan anıtı ile ilgili sorularını şöyle yanıtladı.

—Barış ve Silahsızlanma grubunuzda kimler çalışıyor?

Grubumuz gerçi bir kilisede ama çok çeşitli görüşten insanların oluşuyor. Yani SPD'li DKP'li ve protestan kilisesinden arkadaşlar var.

—Bremen'e bir barış heykelinin konulmasına neden gereksinim duyduunuz?

Barış ve Silahsızlanma grubumuz yaklaşık 7 sene önce aynı yerde bir barış ağacı dikmişti ve bu

Christiane Ackermann

açılan yamına bir tahta üzerine Martin Luther'in bir sözü yazılmıştı. Ve daha sonra bu tahta geriller tarafından parçalandı. Yaklaşık üç sene önce Pershing II ve Cruise Missiles roketlerinin F.Almanya'ya yerleştirilmesinden sonra buna tepki olarak, uzun vadeli ve gözle görülür bir barış sembolüne ihtiyaç duyduk.

—Bununla neyi hedeflediğinizizi söylersiniz?

Hedefimiz barış için bir işaret koymaktır. Bu dönemde silahlanmanın korkunç boyutlara ulaşması, hergün dünyanın çeşitli yerlerinde yaşanan sürmesi karşısında insanlar ibret olacak bir işarete gereksinim olduğu kanısındayız.

—Barış anıtına Nazım Hikmet'in bir şiiri yazılacak. Sebepini açıklar mısınız?

Nazım Hikmet'in söz konusu şiirinin bir barış heykeli için iyi açılan çok uygun olduğunu düşündük. Çünkü "Yaşamak bir ağaç gibi tek ve hür" dizelerinde baskı ve sömürsüz bir dünya özlemi yatıyor. "Ve bir orman gibi kardeşesine dizelerinde ise tüm insanlığın kardeş bir içersinde yaşayabileceği dile getiriliyor. İkincisi ise bir Türk şairinin şiirini kullanılarak artan yabancı düşmanlığına karşı bir tavır koymak istedik.

—Dizeler neden iki dilde yazılıyor?

Bir insanın dili kültürünün en önemli parçalarından biridir. Türkçe ve Almanca yazarak, yabancı dostlarımız kendilerini ve kültürlerini kabul ettiğimizi göstermek istiyoruz.

—Heykel kimin tarafından yapıldı?

Heykel kamu kaynaklarından

9-10 Mayıs tarihlerinde Düsseldorf'ta toplanan 13. FİDEF Temsilciler Kurulu Demokrasinin İçin Birlik Türkiye Avrupa Federasyonu DİBAF'ın yazılı başvurusunu tartıştıktan sonra iki işçi örgütünün birliği konusunda somut adımların alınması için Genel Yönetim Kurulu'na tam yetki verdi. DİBAF Genel Sekreteri Erol Boyraz başkanlığındaki bir DİBAF heyetinin de hazır bulunduğu temsilciler kurullarında birlik konusunu çokluyla selamlayan delegeler açık yüreklilikle çözümlemesi gereken kimi sorunlara da dikkati çektiler. Temsilciler Kurulu daha önce federasyon üyesi demek ve çalışma gruplarında ele alınan FİDEF'in 2. Programını somut tartışmaları gerçekleştirildi.

FİDEF'in demek ve çalışma gruplarını temsil eden 210 delegenin katıldığı Temsilciler Kurulu çalışmaları yeni programın tartışılmasıyla başladı. Federal Almanya'da işçi hakları ve görevler ana başlığı altında toplanan bölümlerde toplanan işçiler kesimlerinde sorunlar üzerinde duruldu. Özellikle

çocuk ve meslek eğitimi, gençlik ve kadınların sorunları gibi konulara ağırlık olarak ele alındı. Türkiye'den katılanların sorunlarında pasaport ve konsolosluk harçları, bedel, ülkedeki yatırımların güvensizliği, demokrasi konusuna görüşüldü ve bir demokratik hukuk devletinin gerçekleştirilmesi istendi. Günümüzün ana sorunlarından olan barışın sağlanmasında daha etkili çalışma yöntemlerinin alınması, iyi hazırlıklı somut görüşlerini dile getiren delegeler program taslağının daha da iyileştirilmesine katkıda bulundular. FİDEF 2. Program taslağı bu ay sonunda Temsilciler Meclisinde değerlendirilmiye şekilde kamuoyunun tartışmasına açılacak.

İlk günün ikinci oturumunda DİBAF Genel Sekreterinin de katılımıyla birlik sorunundaki görüşler dile getirildi. Genel olarak büyük bir coşkuyla kardeşlik örgütleri, sorunları da içeren tartışmaları engelledi. Bu oturumda "Bir daha ayrılmamak üzere bir birliğin sağlanması için programatik, biçimsel ve diğer

FİDEF 13. Temsilciler Kurulu karar aldı

Birlik sağlansın

örgütlerle ilişkiler konularının ayrıntılı olarak ele alınması" üzerinde duruldu.

"Gücümüz Birliğimizdir" belgisi kendisine simge edilen FİDEF'in 13. Temsilciler Kurulu'nun pazar günü oturumunda "İnsan hakları konusuna ele alındı. Bir dizi uluslararası antlaşmaya imza atması olan Batı Avrupa ülkelerinde ve özellikle Federal Almanya'da görüşen işçilerin bir antlaşmalar-

dan doğan haklarına saygı gösterilmediğine dikkat çekildi ve bu yönde çalışmalar yapılması için karar alındı. Türkiye'deki 1988 seçimlerinde göçmen işçilerin bulundukları ülkelerde oy kullanması için diğer örgütlerle el birliği içinde yoğun çaba harcaması konusundaki karar onaylandı. Diğer kararlar gibi, 13 Haziran Bonn barış yürüyüşüne yığınak katılım kararı da oy birliğiyle alındı.

Alman-Türk skandalı

- Tercüman gazetesinin demokrat, ilerici öğretmenlere karşı başlatıldığı saldırı kampanyasına tepkiler devam ediyor. Eğitim ve Bilim işçileri (GEW) sendikasının Bremen öğretmen gazetesinde yer alan bir yazıyı yayınlıyoruz.

T.C. Milli Eğitim Bakanlığının şifirli Hükümetin Eğitim Bakanlığını yoğun ve tehlikeli bir biçimde etkilemeye çalışıyor. Türk yetkililer Türk öğretmenlerini işsizleştirmek için çalışıyor. İşsiz öğretmenler işsizlikten dolayı yaşamaya zorlanıyor. İşsiz öğretmenler işsizlikten dolayı yaşamaya zorlanıyor. İşsiz öğretmenler işsizlikten dolayı yaşamaya zorlanıyor.

bir kaç kez belirtiliyor. Bu arkadaşlar, Türk öğrencilerin beyinlerini zehirleyen bölücü ve yıkıcılar olarak, yani Türk hukukuna göre ağır suç işlemiş insanlar olarak nitelendiriliyor. Kişisel karalamaların yansıması kampanyanın diğer amaçları da, anne-babaları demokrat öğretmenlere karşı çıkarmak ve Hesen'deki yeni yönetimi Türk hükümetinin resmi çizgisine uymaya zorlamak.

Türk tarafı personel konusunda karar verilecek. Söz sahibi konuma geçecek. Türklerin Türk öğretmenlerinin mağdurları üstlenileceği önerisi yapılıyor. Bu çok tehlikeli yanlış bir yönde çalışıyor.

meye zorlamadı diyelim; e azından T.C. Eğitim Bakanlığı müsteşarlarından Prof. Dr. Cemil Kuvancı'nın, Berlin Eğitim Senatoru Laurin'in (CDU) hazırladığı Türkçe kitapları konusunda Berlin Eğitim Senatorluğu temsilcilerinin birine söylediği şu sözler Alman yetkililerini bir tavır almaya zorlamalıydı:

"Sayet siz bu Nazım Hikmet'i ve aşırı solcu yazarların hazırladığı zararlı kitapları okutmaya devam ederseniz, ben de Türkiye'de Hitler'in kitabını bastıracağım, okullarda Hitler'in tarihini okutacağım."

(Sen benim Berlin'deki çocuklarımla zehirlerken, ben de Türkiye'de...

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Unutmazlar ve unutturmazlar

Bir öyküsüne Ömer Seyfettin, "Ben Gönen'de doğdum" diye başlar ve bu öyküsünü özetle: "Çocukluk yıllarının geçiyi bu kasaba, belleğimde iyice silinmiş; mahalleimiz, eski evimiz, komşularımız şimdi anı, hayal meyal hatırlıyorum." şeklinde sürdürür.

Unutuluşluğunu Ömer Seyfettin, zamana ve ayrıntıya bağlıyor. "Zaman silidi, ayrılık unutturdu" diyor Ne denir? Doğrudur. Zaman bu, o yanı da var; sünger olur emir; silgidir siler, unutturur. "Ayrılık"sa daha bir başkadır. O "Vefa"nın bir iç kurdudur; kemirir, oyar; hayâlden düşürür. Ama "ayrılık" bir de, bir hasret, bir özlem kamçıdır, yürekte saklar. Sevdiğin bilinci olur; gönül tutulur. Öfkem ise biley taşıdır.

Patron Günter Schmid işçisi Mustafa Uzun'u hastanelik etti, işçi temsilcisi Emine Yitmez'i işten kovdu

İşçiler dövülen ve kovulan arkadaşlarının yanında

F. Almanya'nın Ludwigshafen kentindeki Rital Alüminyum Cant Fabrikası sahibi Günter Schmid iki yıldır fabrikasında çalışan işçi Mustafa Uzun'u (46) döverek hastaneye işçi temsilcisi Emine Yitmez'i de anında işten çıkardı.

Olayın işyerinde çalışan ve çoğunluğu Türk olan diğer işçiler tarafından duyulması üzerine üretim iki saat süre ile tamamen durdu. Beyin sarsıntısı geçiren ve dudakları patlayan Mustafa Uzun ile işçi temsilcisi Emine Yitmez ayrı ayrı sendikaları IG Metall aracılığı ile, mahkemeye başvurdular.

İşçi temsilcisi başkanı Helmut Retzer ve IG Metall sorumlu sekreteri Herbert Rüttlinger basın yapıtları açıklamada olayı nefretle kınadılar. İşyerinde çalışanların, Türk-Alman, birlik içinde olduklarını, işverenden mutlaka hesap sorulacağını söylediler.

Hızlı araba yarışları ve kıy sporları piyasasında, reklama çok para yatan, eli açık, bir girişimci olarak tanınan G. Schmid, Mannheim Ludwigshafen bölgesinde (işçi temsilcisi başkanı H. Retzer'e göre) kısa zamanda köyü dönen birisi olarak da isim yapmıştı. 23 Nisan 87 günü meydana gelen olaydan önce Mustafa Uzun, ayların neden hala bankaya gönderilmediğini öğrenmek istemişti.

Almanca bilmeyen, daha da olduğunu, neden olduğunu anlayamayan işverenin yumrukları ile bayağı M. Uzun'a arkadaşları yardım etmek istediler. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yitmez'i çağırdılar. E. Yitmez olayı yerine geldiğinde M. Uzun halen baygındı. Hışırını kontrol altında tutmaya çalışan

Mannheim temsilcimiz işten atılan Emine Yitmez ile görüştü

Ne gibi sorunlarınız oldu şimdiye kadar?

- Ben zaten daha yeni seçildim. Fakat yeterli kadar sorunuzum eskiden de vardı, şimdi de var. Örneğin izin sorunuzum var. Memleketi gideceğim, yolumuz, yerimiz uzak. İzin hakkımızı tam istiyoruz. Patron bu konuda oturup bizimle konuşup anlaşmak zorunda. Yasalar böyle diyor. Sonra sosyal sorunlar var. Elbiselerimizi değiştirmiş, yemek yediğimiz yerlerin, tuvaletlerin durumu rezak. Sıcak su yok. Görevimiz olmadığımız halde buraları biz kendimiz temizliyoruz. Bay Schmid televizyon reklamlarına, Kayak şampiyonlarına, tanınmış araba yarışçılarına milyonlar harcıyor. "Playboy" dergisinde kendisine sayfa sayfa yer verilmesi için kim bilir kaç milyon harcadı. 80 000 Marklık arabayla geziyor, 5 milyonluk villada oturuyor. Fakat işçilerin için tuvalet bile yaptırmıyor.

Temsilci olarak siz bu durumda nasıl davrandınız?

- Biz sadece yasal yoldan oturup, kendisi ile pazarlık etmek ve anlaşmak istedik. Bay Schmid bu fabrikayı daha dört ay önce devraldı. Daha önce sadece ortaklı. Biz daha önce de burada çalış-

Emine Yitmez

yorduk. O zamanki müdürle aramızda böylesi sorunlar yoktu. Bu son olay ise hiçbir ölçüyü sığmıyor, inanılır gibi değil. Bu da gösteriyor ki, bizim boyun eğmemeye ve birlik içinde olmamızın önemini yadığımızı bilmeyecek kadar çileden çıkarmaktadır.

Bu olaydan sonra durumu nasıl değerlendiriyorsunuz, ne olacak şimdi?

- Patron Schmid sadece beni değil bizim başkan arkadaşları da

görmek istemiyor. Çünkü Alman yabancı demeden gerçekten birlik içinde davranıyoruz. Mutlaka bir neden bulup onu da işyerinden uzaklaştıracak. Bu adamlar mücadele etmekten başka gayemiz yok. Sadece benim görüşüm değil bu. Tüm arkadaşlar böyle düşünüyor. Olayın olduğu gün ben olmamasıydı durum çok kötüye gidecekti. Arkadaşlar kararı: Ya insanca çalışma koşullarına kavuşuruz ya sonuna kadar mücadeleden başka çaremiz yok.

Okurlarımıza başka ne söylemek isterdiniz?

- T.P. okurları bizimle dayanışma gösterirlerse çok memnun olacağız. Çalışma şartlarını gerçekten çok kötü. Bir kırbaça eksikti o da ele alımdı şimdi. Kazanmak zorundayız. Bu da sadece dayanışma sayesinde olacak. Hem işyerinde, hem de işçi dışında.

Dayanışma nasıl olmalı?

- Örneğin IG Metall Mannheim şubesine mektup yazabiliriz, telefon edilir, kart gönderilir v.s. Ben Türkiye Postası okurlarına şimdiden teşekkür etmek istiyorum.

Dayanışma adresi şöyle: IG Metall Verwaltungsstelle Hans-Böckler Str. 1 6800 Mannheim 1

Federal Almanya'da banka işçileri ilk kez grev yaptı

"Hafta sonları ve akşamları bankaya değil, bize aittir"

Ticaret, Banka, Büro ve Sigorta işçileri, işverenin hafta sonu, çalışma ve fazla mesai onerisine hayır diyerek, direnişe geçtiler. F.Almanya'da banka işçilerinin bu ilk greviydi.

Kısa adı HBV olan, Ticaret, Banka, Büro ve Sigorta İşçileri Sendikası toplu sözleşme görüşmeleri sırasında yüzde 6'lık bir ücret artışı talebinde bulunmuş işveren sendikası da, hafta sonu çalışma ve hafta arasındaki günlerde de saat 22'ye kadar fazla mesai koşullarına talebin kabul edilebileceğini bildirmişti. Sendikanın bu öneriyi reddetmesi üzerine işveren sendikası 23 Nisan tarihinde görüşmelerin anlaşmazlığa sonuçlandığını bildirdi.

Bu açıklama üzerine "Hafta sonları ve akşamları bankaya değil bize aittir" sözleri ile direnişe geçen banka işçileri Almanya'da bugüne kadar görülmedik bir şekilde kitlesel ve geniş kapsamlı greve gittiler.

Bugüne kadar bankalarda 49 grev uygulaması oldu. 3 bölgede ise genel grev kararı oybirliği ile alınarak, Frankfurt'ta Banken-Börsen-Dein-Centrale, Rechen-Centren, Deutsche Bank ve Hamburg'da Deutsche Bank'da greve gidildi.

Duisburg HBV Sendikası da 4 Mayıs tarihinde Commerzbank'daki işyerlerine bir çağrı yaparak greve katılmalarını istedi. Duisburg'da 11 şube merkezinde saat 7.45 ile 10 arasında kısa süreli grev yapıldı.

Banka alanında bu beklenmedik grevlerin hemen ardından işveren Sendikası, HBV ile görüşmeye hazır olduğunu bildirdi. Duisburg HBV yöneticisi Kristin Kinn işverenin bu teklifinin bile başlı başına bir başarı olduğunu vurguladı.

Gazetecimiz yayına girdiği sırada HBV sendikası ile işveren arasında anlaşma sağlandı. Banka işçilerinin grevi amacıyla ulaşı.

Kürtçe yayın Büyükelçiliğin tepkisine karşın sürüyor

8 dilde yayın yapıyoruz

İsmail M.Uzun arkadaşlarıyla dayanışma, birlik etmektedir. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı çağırdılar. E.Yılmaz olay yerine geldiğinde M.Uzun zaten baygındı. Hısrını kontrol altında tutmaya çalışarak işverenden bu hareketinin nedenini öğrenmek istedi. İşveren Schmid, M.Uzun'un kendisine saldırıldığını, bu nedenle onu derhal işten kovduğunu açıkladı. Temsilci

Foto: Franz-Peter Csernegg

Rial İşçi Temsilciliği Başkanı Helmut Retzer

E.Yılmaz bir yandan arkadaşlarını yatıştırma çabalarını, işverene de bu yaptığını haklılık olduğunu söylüyordu. Bu nedenle o da derhal işten kovuldu ve bir daha işyerine girmesi de yasalandı.

İşveren Schmid bunlara da yetinmeyerek tüm Türklerin işten atılacağını açıkladı. Olaydan bir gün sonra "Liste" yapılması için emir verildi. Yine aynı gün (24.8.87) Fabrikanın üretim müdürüne acele çıkış verildi duyuldu. Temsilciler başkanı Retzer'e göre bunun nedeni, kesin olmamakla birlikte, Türkleri toplak çıkış verme planı olabilir. Çünkü üretime çalışanların hepsi Türk ve bir tanesini bile çıkış vermiş işçi hiçbir gerekçe bulunamazdı.

Tüm bu olaylar üzerine ne düşündüğünü sordukumuzda IG Metall sekreteri Herbert Rittlinger olayın "çabası ve inamları" olduğunu söyleyerek gerek işçi-şahımların koruması, gerek işyerinden insanlın çalışma şartlarının geçerli kılınması işi sendikamızın sonuna kadar mücadele edeceğini vurguluyordu.

Olayın hemen ardından işyerinde bir toplantı yapan işçilerin

kovulan arkadaşlarıyla dayanışma, birlik etmektedir. İlk olarak da işçi temsilcisi Emine Yılmaz'ı çağırdılar. E.Yılmaz olay yerine geldiğinde M.Uzun zaten baygındı. Hısrını kontrol altında tutmaya çalışarak işverenden bu hareketinin nedenini öğrenmek istedi. İşveren Schmid, M.Uzun'un kendisine saldırıldığını, bu nedenle onu derhal işten kovduğunu açıkladı. Temsilci

Hiçbir engelleme olmadan toplanan işçilerin toplantısına işvereni temsilen hiç kimse katılmadı. Temsilci Emine Yılmaz toplantı ile ilgili görüşlerini şöyle dile getirdi. "Böyle dayanışma içinde olamazsınız hiç kimse gelmez. Sevdiğiniz ahlak geldi içimden".

İşyeri toplantısına işçiler, başta Mustafa Uzun ve E.Yılmaz olmak üzere, işten atılanların hepsinin derhal iş alınmasını, baskı ve tehditlerin sona erdirilmesini ve insanca yaşam koşullarının iyileştirilmesini talep ettiler. İşçilerin bu taleplerini işveren karşılamadığı bildirildi.

Önceki sayılarımızda Dortmund Radyosunda Radyo İnternasyonal'ın haftada bir gün 15 dakikalık Kürtçe yayın başlatıldığını duyurmıştık. Kürtçe'de Kürt halkı içindeki baskıları sürerken, değil Kürtçe konuşmak 'ben Kürtüm' demek bile yasakken Dortmund'da başlatılan yayın demokratik kamuoyunda geniş yankılar uyandırdı. Ancak bunun yanı sıra Türkiye'deki baskılara paralel olarak Büyük elçilerin aracılığı ile yayına karşı tepkiler örgüdeniyor. Bu konuda Radyo İnternasyonal Genel Yayın Yönetmeni Jürgen Hoppe ile muhabirimiz görüştü.

-Sayın J.Hoppe neden böyle bir yayına gerek gördünüz?
J.Hoppe: İlk önce şunu söyle-

mek istiyorum. Burada yaşayan yerli-yabancı tüm insanların hakları F.Alman Anayasası ile güvence altına alınmıştır. Kimse dil, din, ırk, cinsiyet farkından dolayı farklı muameleye tabi tutulamaz. Yabancı dillerdeki yayınları bir bütün olarak görmeliyiz. Bu kadar farklı ulusların dillerinden yayın yapılarken (Radyo İnternasyonal 8 ay

dile yayın yapıyor) neden Kürtçeyi ayrı tutalım? Dortmund'da ve çevre- de oturan Kürtlerin sayısı hiç de az değildir. Kürtlerin kendi dillerinde konuşmalarının büklerinden yasak olduğunu görününe alarak bu dilde yayın yapmamızda gerekçemiz görülebilir.

-Dinleyicilerden ne tür tepkiler alıyorsunuz?

J.Hoppe: Dortmund'da ve çevre- sindeki değişik cami ve gerici çevre- ler bir takım güclerin aracılığı ile, ortak bir mektupla bize gelecek "Kürtçenin olmadığını, böyle bir halkın olmadığını, eğer yayın devam ederse protestolarını değişik yerlere ulaştıracağını" söylediler. T.C.Bonn Büyükelçiliği direkt F.Alman Dışişleri Bakanlığının başvurusu üzerine durdurulmasını istedi. Aynı şekilde Eyalet Kültür Bakanlığının da başvurulduğuna gönderdik. Son olarak Kuzey Ren Vestfalya Eyaleti parlamenterlerine ve Başbakan J.Rau'ya başvurulduğuna kanıtlayan mektup geçti elimize. Zannediyorum ki Kürtçe yayına karşı kimsenin baskı çektiğini çıkarabiliriz.

Ornulu tepkiler gelince, biz bile şaşırdık. Almanya'nın her tarafından mektuplar alıyoruz. Geçen haftalarda Avusturya'dan bir mektup geldi. Her yayının sonunda telefonlar durmuyor. Şunun altını tekrar çizmek istiyorum. Amacımız Türklerle Kürtlerin karşı karşıya getirmek değil, Kürtlerin bir ana dili olduğunu, ve bu dilde konuşma, kendi dillerinde yayın yapma hakına sahip olduklarını göstermektir.

-Yayınlarımız daha genişleyecek mi?

J.Hoppe: Radyo İnternasyonal bir projeye doğru başladı. Bu proje 1987'nin sonunda bitecek. Fakat bu proje ile Dortmund Radyosu birbirine bağlı olduğunu işi ümit ediyoruz ki Radyo İnternasyonal'ın yayımlarına kalabilsin. Hatta za- man olarak da genişleyebilir. Tabi, bu benim kişisel düşüncem ve ümidim.

Biz de yayınların daha da genişlemesini diliyoruz ve okuyucularımızın yayını desteklemeye çağırıyoruz.

Jürgen Hoppe: Amacımız Türklerle Kürtleri karşı karşıya getirmek değil

leri kısa geçmişte zorunda kalıyoruz. Yayınların içeriği Dortmund'da ve çevresinde işi sürdüren Kürtlerin bir ana dili olduğunu, ve bu dilde konuşma, kendi dillerinde yayın yapma hakına sahip olduklarını göstermektir.

-Yayınlarımız daha genişleyecek mi?

J.Hoppe: Radyo İnternasyonal bir projeye doğru başladı. Bu proje 1987'nin sonunda bitecek. Fakat bu proje ile Dortmund Radyosu birbirine bağlı olduğunu işi ümit ediyoruz ki Radyo İnternasyonal'ın yayımlarına kalabilsin. Hatta za- man olarak da genişleyebilir. Tabi, bu benim kişisel düşüncem ve ümidim.

Biz de yayınların daha da genişlemesini diliyoruz ve okuyucularımızın yayını desteklemeye çağırıyoruz.

Kürtçe yayın Büyükelçiliğin tepkisine karşı sürüyor

8 dilde yayın yapıyoruz, neden Kürtçeye karşı çıkılıyor?

SENDİKACI GÖZÜYLE

Ne kazandık ne kaybettik?

Bu yılki Federal Almanya (FAC) metal iş- kölü toplu sözleşmeleri, IG Metall sendika- sı ile Metal İşverenleri Birliği arasında "zir- ve düzeyinde" saptanan koşullar doğrul- tusunda yapılan bölgesel anlaşmalarla so- na erdi.

Anlaşmanın olumlu olduğu kadar, olum- suz yanları da var. Bir yanda, konulan he- deflerin bazılarının gerçekleştirilmesi, di- ğer yanda da, toplu sözleşmelerin başlan- gıcında başarılacağına en iyimser çevrele- rin de inanmadıkları bir dizi kazanımlar elde edildi.

Anlaşma maddelerini tek tek ele alıp, analize edenler mutlaka yutulması kolay olmayacak lokmalarla karşılaşacaklardır. Bu tür yorum yapıldığında, sonucun böyle çıkmaya doğaldır da. Ama unutulma- ması gerekir ki, her toplu sözleşme "ta- vize karşı taviz" mantığı ile başlar, sürer ve sona erer. Bu nedenle alınan sonuç- lar bir bütün içinde görmek, değerlendire- meli ve analiz tek tek maddelere göre, bir bütünün kendisini yapmalıdır. Çünkü anlaşmanın altına konan imzalar, onun bu- tünü içi geçirir.

Gözden geçirilmesini gereken bir konu da, sendikamız ve işverenler birliğinin, toplu sözleşme öncesi konumlarıdır. İşveren- lerin görüşmelerde, Çalışmayı Tevşik Yasası- nın güncelleştirme değişikliği ve grev yasasının 116. maddesi'nin arkasına alarak gereken, IG Metall, sendikaların en et- ken sığınah olan grev hakkının kısıtlandığı bir ortamda görüşmelere oturdur. Bu yasanın

değişikliği uğrayan şekli- den sonra, toplu sözleşmeler "halki gerekçeler" değil, gücü olan belirler olmuştur.

Buna rağmen doğrudur, 35 saatlik çalış- ma haftası gerçekleştirilememiştir. Fazla çalışmaları dengeleştirme süresi 2 aydan, 6 aya çıkmış ve ilk kez 3 yıllık toplu sözleşme başlanmıştır. Fakat bunların yanı- da bir dizi kuşusenemeyecek önemli ka- zanımları varlığı gözardı edilmemelidir.

O Toplu sözleşme öncesi işverenlere "tabu" olarak ilan edilen 38,5 saatlik çalış- ma haftası bir kez daha yıkılmış, çalışma süresi iki eptada da olsa 37 saate indiril- miştir.

O Cumartesi günlerinin resmen işgünü olmasını hedefleyen işverenler bu istemle- ri alamamıştır. Grev günleri haftalık çalış- ma gününün pazarı olduğu başlayıp, cuma günü sona erdiği, cumartesi günleri- nin işgünü olmadığı toplu sözleşmelere ya- zılmıştır.

O İş süresinin, işverenlerin keyfine göre, kişisel olarak farklı uygulamasına cumar- tesı günlerinin de dahil edilmesi istemi geri puskurtulmuştur.

O 1984 yılı anlaşmasından miras kalan taban 37 ve tavan olarak 40 saat olan farklı iş süresi uygulaması, ücret dengele- maye yapılarak 14.88'den itibaren 37 ile 39,5 saate, 14.88'den itibaren de 36,5 ile 39 saate indirilmiştir.

O Cumartesi günlerinin işgünü olmadığı- nın saptanmasından sonra bence en

önemli kazanım, sözleşmenin meslek eği- timi gören gençleri kapsayan bölümüdür. Buna göre, işverenlerin baştan beri tü- denişleri yıkılmış, haftalık çalışma süresi kı- saltılmasının önümüzdeki yıdan itibaren meslek eğitim öğrencileri için de geçerli ol- ması kabul edilmştir.

1984 yılında sözleşme dışı bırakılan gençlerin çalışma süresi, 14.88'den iba- ren 38,5 saate indirilerek ve 14.90'dan iba- ren de işçiler için yapılacak haftalık çalış- ma süresi kısaltılması anlaşılmalı bütü- nüyle meslek eğitimi öğrencileri için de geçerli olacaktır.

Bütün bunlar işverenlerin tüm FAC baş- ta da hukuksal engellemeye uğraşılana ra- ğmen dayanışma grevlerine katılan bir mi- lyondan fazla yerli ve yabancı metal emek- çisi'nin olduğu kadar, metalcilerle dayanış- ma amacıyla oluşturulan sayısız halk gir- şişlerinin ortak başansdır. İşverenlerin toplu sözleşmeler öncesi başlatıp, günü- müze kadar sürdüğüleri katı ve inatçı tutumuna karşı, onları politik yeniliğe uğra- tan işte bu kararlı dayanışmadır.

35 saatlik çalışma haftası mücadelesi, 1984 yılına oranla, bu kez toplumun en ge- niş alanlarında yeni kesimlerin yandaşı olar- ak kazanmıştır. Daha önce bu denli ol- mayan dayanışma, kazanılan manevi de- ğerlerin en önemlisidir. Bu ortam daha da geliştirilerek, 35 saatlik çalışma haftası çerçekte de sendikal hedef olarak kala- caktır.

19 Mayıs'ta gençlere bir bakış

Gençler... İşi, işsiz, öğrenci, kumarbaz, soyguncu, ev kızı... Bizim gençlerimiz. İşsizlik, yabancı düşmanlığı, çöktürme, meslek eğitimi yeri bulamama, aile ve toplumsal baskılar, bedel vb. omuzlarında yığınla sorun taşıyan gençler. Ülkelerinden binlerce kilometre uzakta iki kültür arasında kendilerine bir çıkış yolu arayan gençler. Özgürlük, korkulan, heyecanlan, düşünceleri, çalışmalar ile bizim gençlerimiz.

İçinde bulunduğumuz günlerde çeşitli biçimlerde 19 Ma-

yas Gençlik ve Spor Bayramı kutlanıyor. Biz de Türkiye Postası olarak gençler arasında bir gezinti yapalım, sorunlarını, bu sorunlar karşısındaki tavırlarını düşüncelerini sorgulayalım istedik.

Aşağıda yerimizin kısıtlı olması nedeniyle muhabirlerimizin gördüğü gençlerin bir kısmına yer verebiliyoruz. Bu konudaki yayınlarımızda ilerideki sayılarımızda devam edeceğiz.

"Türkiye'ye dönmekten korkuyorum"

Güven PAMİR

İçerden top seslerinin geldiği, güneşli ve rüzgarlı bir mayıs pazarı, yeşil çimlerin üstüne oturup, soğuşmaya başladığımızda, 10 yıl önce buralara gelen Filiz'i 10 yıl önce de tanımak istedim.

Şimdi, 21 yaşında bir genç kız. Hem ezanede yardımcı olarak çalışıyor, hem de aksamın, sosyal eğitimi olmak için, öğrenim görüyor.

Güneş gözlerimizi alırken, rüzgar ve uçak gürbütüsü seslerini dağıtırken, "Gel biraz konuşalım, sizi anlatım" dediğimde, biraz kaçakam, "Neyi konuşacağım?" tavını içinde, konuşmaya başlıyor. Genç kızlar, sanıyorum genç erkeklerden daha başka bir dünya, içlerini bilemezler, ne ki bizi sorularla Filiz'i dinleyelim.

- Yaş grubu olarak genç kızlar, hangi yaş grubundalar?

Filiz: Bence, bu, 16-22 arası oluyor. Kendimi düşünürsem, böyle olduğunu söyleyebilirim. Belki şöyle de denebilir, evlenene dek evlendikten sonra, genç kızlık bitiyor.

- F. Almanya'dasınız. Belirgin

Filiz Taştan

Yani, kısacası politika seni çekiyor mu?

Filiz: Elbette, hayatın kendisi politika. Bu benim için geçerli olduğu gibi, diğer gençler için de olmalıdır. Kendimizi geliştirmeliyiz, böyle kulağın dolma şeyele-

mi, ilişkileri sana nasıl gözüklüyor?

Filiz: Bu, benim için pek sorun değil. Ben onlarla iyi anlaşmaya çalışıyorum. Ama, kimi noktalarda birbirimize yardımcı olduğumuzu sanıyorum. Ben yastaki Alman gençleri, genellikle maddi ilişkiler, çıkarlar çemberi içinde. Önem verdikleri araba, giysi, tatil... Bunlar tabii ki, sosyal çalıışma içinde değildir. Bu da eleştirilecek bir durum. Belki bu maddi değerler onları mutlu ediyor, beni değil ama...

- Pekî, olumlu, beğendiğin yönleri yok mu?

Filiz: Elbette, var... Örneğin, rahat olmaları, girişimci, kendilerini emin görümleri, açık olurları, vb... Yalnız kalmak istediklerini açıkça söylüyorlar, ama bunu biz bir Türk arkadaşla söylediklerimizde anlatıyorlar...

- Günlükte gençler değişik eylemlere çok daha fazlası, karar,

aktifler yaparak katılıyorlar. Örneğin, banyo yürüyüşlerinde, 1 Mayıslar-da, 35 Saat mücadelesinde, kendi hakları için eylemlerde... Bir genç kız olarak bunu nasıl değerlendirebiliyorsun?

Filiz: Su andaki gelişmeler onlar için iyi değil. Högümüza gitmeyen bir şey olursa, tabii ki karşı gelmek lazım. Gençler, "bana dokunmayan yılan, bin yaşasın" demiyorlar demek ki! 1 Mayıs, hepimiz işi değil miyiz? Bizim bayramımız değil mi? Oraya birkaç saat için gimenin bir anlamı yok mu?

- Pekî, Filiz sana 100 yıllık bir soru: Ney yapmalı? da sorunlar, acılar, çileler biraz daha azalsın? Ne dersin?

Filiz: Bir ata sözü var "Bir elin neyi var, iki elin sesi var" Ben bunu kötü bulmuyorum. Beraber çalışın, herşey daha kolay oluyor. Türk Alman gençleri demeden beraber çalışmak lazım....

Hildesheimli gençler ostern barış yürüyüşünde barış için yürüyorlar

Hamburg'dan

Yaşar Özer

9 senece F. Almanya'da yaşıyorum. Lise son sınıfa gidiyorum. Okuldan ayrabildiğim zamanlar çoğu Türk gençlerinin uğradığı bir gençlik merkezinde çalışıyorum. Folklor ve saz kursu da haftada üç günümü alıyor. Bir Alman arkadaşlaşılmış var. Onunla evlenmeyi düşünüyorum. Ailemin ve çevremnin bunu hoşgörü ile karşılamaları bana biraz sorun yaratıyor. Ama herkesin bunu istemez kabul edeceğini sanıyorum.

Gençler için çözüm gerektiren en büyük problem onların dışlanması ve yaşam koşulları. Eğitim imkanı tanımıyorlar. Gençler zamanlarını verimsiz bir şekilde kullanmaya zorlanıyorlar. Diskotekler, hırslılık gibi. Bu sorunları çözmek

Yaşar Özer

in F. Alman hükümetinin önce eğitim imkanı tanıması lazım. Bunun yanında gençlerimizin aktif olması ve ailelerinin yardımı lazım.

Türkan Sarıkavak

Günlük çocuk bakım yuvasında çalışıyorum. Ailemle birlikte yaşıyorum. İş, aile, yapıtım diğer çalışmaları, ilgi alanlarını arasında dengeli sağlama çabasımdayım. Kadınların özgür sorunlarını ön plana çıkarmak istiyorum. Kadınlarımızda kendilerini geliştirebilmeye doğrultusunda olmaları verimlidir. Yabancı genç kızlar da aynı anılemlerin, yani birinci kuşağın konu-

Dayanışma sürüyor

F. Almanya'da Türkiye'de üniversite öğrencileri Türkiye'deki üniversite öğrencileri ile dayanışma eylemlerini sürdürüyor. Bu konuda Bremen Üniversitesi'nde okuyan Türkiye'de gençler nisan ayı sonunda iki dilde bildiri yayımlayarak dağıtılar. Ayrıca 25-30 kadar öğrenci bir basın bildirisi yayınladılar. Ve Bremen Radyosu Türkiye yayın programında konuştular.

çıkardıklarına, ama sadece döviz makinaları gibi gördüklerine göre sorunlarımızı ne derece sahip kıldığı ortada. O anlamda bizler dayatıcı rol oynayacağız demek ki. Haklarımızı, sorunlarımızı sahip çıkıp, bu anlamda istemlerimizi dile getireceğiz.

... Kendimi de düşünürsen, ben de olduğumu söyleyebiliriz. Belki şöyle de denebilir, evlenene dek. Evlendikten sonra, genç kızlık bittiyor.

- F. Almanya'dasınız. Belirgin özellikleriniz için, başka neler dersiniz?

Filiz: Genel için de, kendim için de, başta gelen sorunumuz "Özgürlük" sorunu. Özgür değiliz. Kendimiz karar alamıyoruz. Birçok şey, ailelerimiz tarafından belirleniyor.

- Yani, analar-bahalar, oğullar-kızlar sorunu mu?

Filiz: Birisi bu. Hepsini değil. Sonra, çevre var.

- Alman genç kızlarda bu durum değişik. Onlarla ilişkileriniz nasıl?

Filiz: Onlarla bir sorunumuz yok. Onlarla iyi anlaşıyoruz. Samimi de olabiliyoruz. Ama, tüm bunlara karşın, benim için genelde bir Türk arkadaşın yerini tutamıyor. Ne biliyorum, Türk arkadaş olunca, sanki birbirimizi daha iyi anlıyabiliyoruz gibi oluyor.

- Filiz, annen-in babanın yanından. Diyelim ki, bir akşam müzik dinleme, dans etme gereksinimin için, zincirlerden diskoteğe gitme izni istedin. Nasıl karşıyorlar?

Filiz: Ben kişi olarak diskotek sevmem. Gidersem, kültür gecelerine, başka gecelere gidiyorum. Bence bunun yanısıra, iki taraf arasındaki "güven" çok önemli. Ama, sanıyorum, bu durum arkadaşlar arasında büyük bir sorun.

- Dünyaya, insanlığa, ülkemize ilgi duyuyor musun? Dünyü, bugünü ve yarını seni ilgilendiriyor mu?

Güven Pamir gençlerle sohbet ederken

mu?

Filiz: Elbette, hayatta kendisi politika. Bu benim için geçerli olduğu gibi, diğer gençler için de olmalıdır. Kendimizi geliştirmeliyiz, böyle kulağın dolma şeylerle değil. Sorulara açık olmak, düşünmek ve karar vermek... Şimdi daha kendimi hazırlık görmüyorum, kendimi yetiştirmeliyim...

- Özelemlerin, korkuların neler?

Filiz: Şu an için, evden ayrılıp, yalnız yaşamak. Bunu kendi sorumluluğumu kendi üzerime almak için istiyorum. Yoksa, evden kaçma değil, veya dışarı çıp çıkama sorunu da değil. Aynen noktası bu. Bu noktada evden gerekli anlayış görmüyoruz.

- Göçmen işçilerin büyük macerasının bir sonucu olarak buralardayız. Sen de bunun içindesin. Bu olguyu nasıl değerlendiriyorsun? Geleceğini nasıl görüyorsun?

Filiz: 10 yılı aşkın buradayım. Üç yıldır Türkiye'ye gitmedim. Bu olgu, bizi Türkiye'de yabancılik hissi duygusuna sürükledi. Kompleksler geldi. Başta, bu soruyu annemlere sordum: Neden buradayız? Beni, neden buraya getirdiniz? Şimdi, Türkiye'ye gitmek istediklerinden soruyorum: Beni, niçin Türkiye'ye götürmek istiyorsunuz? diye.

- Türkiye'ye dönmekten korkuyor musun?

Filiz: Evet, aşlamamaktan korkuyorum.

- Türkiye'ye dönmekten korkuyorsun. Pekli, burada yaşamak. Alman genç kız ve erkeklerinin yaşa-

“Örgütlüysek güçlüyüz”

Nürnberg'den

Şermin Özel ikinci kuşaktan bir genç, 1978 yılından bu yana FAC'de yaşıyor. Şu an Lise 10. sınıfa gidiyor. 1984 yılından beri SDAJ'a üye olan Şermin ile bu gençlik örgütündeki etkinlikleri ve neden örgütlü olduğu konusunda konuştuk.

Bize SDAJ içindeki konumundan görevlerinden söz eder misin?

Şermin: SDAJ'un Mart ayında yapılan Bavaria Eyalet Konferansından bu yana, SDAJ Bavaria Eyalet Yürütme Kurulu üyesiyim. Aynı zamanda SDAJ Nürnberg Bölge Yönetim Kurulu içinde de yer alıyorum.

1984 yılının son aylarından bu yana SDAJ içinde aktif çalışıyorsunuz. Seni bu çalışmalara iten, faktörleri söyleyebilir misin?

Şermin: SDAJ'a üye olmadım önce, sosyalist çocuk örgütü Junge Pionier içinde aktif idim. Gerek yaşımin ilerlemesi ve buna bağlı ola-

rak olaylara bakış açımın gelişmesi, genelde söylemek gerekirse beni SDAJ içinde çalışmaya itti. Ancak o zaman beni ilgilendiren daha çok SDAJ'un yabancı düşmanlığına karşı yaptığı çalışmaları. Ayrıca öğrenci sorunlarına olan yaklaşımları ve genç kızların sorunlarına gösterdikleri ilgi beni etkileyen somut sorunlardı.

Bu somut sorunlar dışında yaşadığım gerçek SDAJ içinde yerli ve yabancı gençlerin, gençler için politik bir savaşımı veremeliydi. Yani başkalarının kendileri için politika yapmalarını ve karar veremelerini istemiyorduk. Bu politika bugün de, kurulduğundan bu yana olduğu gibi örgütümüzün genel politik çizgisini belirliyor. Gençlik kendi sorunlarını çok iyi biliyor. Sadece kendi sorunlarını bilmekle kalmıyor ve bunların çözüm yollarını da kendisi arıyor, yaratıyor.

Geleceğimizi kendimiz belirlemek istiyoruz ve bence bunun önkoşulu, bugünden, savaşkan bir örgütle yola çıkma. Gençler tek başlarına bir şey ifade etmiyorlar.

Gerçek güçleri örgütlü oldular zaman ortaya çıkıyor ve bu örgütlülüğün korkan gençlik düşmanlarının tutumu bizim politikamızın ve savaşım tarzımızın doğru olduğunu kanıtıyor.

Özellikle Türkiye'li genç bir kız olarak örgüt içinde sorunların var mı?

Şermin: Yabancı oluşumdan kaynaklanan hiç bir sorunum yok. Olması da olanaksız, çünkü SDAJ'un yaptığı her türlü çalışma, gerek yabancı düşmanlığına karşı gerek göçmen gençlerle ve özellikle göçmen gençlik örgütleriyle gösterilen dayanışma ve yapılan işbirliği, örgütümüzün konumunu açıkça gösteriyor. Birçoklarının kendilerine göre yorumladıkları bütünleşme bence en güzel örneğini SDAJ içinde bulmuş durumda. Gençliği işsizliğe mahkum etmek isteyenler, yabancı düşmanlığını körükleyenler, ırk, dil, din ayırmı yapıyorlar. Bizim bu politikaya karşı çıkışımız ise yerli ve yabancı tüm gençlerin ortak savaşımından geçmekte...

Kadınların örgüt sorunlarını ön plana çıkarmak istiyoruz. Kadınlarımız kendilerini geliştirilme doğrultusunda olanak vermiyor. Yabancı genç kızlar da aynı annelemin, yani birinci kuşakın konumuna getirilmek isteniyor. Ya da o konuda kalmaları isteniyor. Hauptschule'yi (orta öğrenim) bitirebilen birine kalfalık, terzilik gibi meslekler gösteriliyor. Zaten lazıması yapamaz düşüncesi var. Kızlara daha iyi ve sosyal alanlarda eğitim hakkının sağlanması yanında annelerin yükünü biraz hafifletmek amacıyla daha çok çocuk bakım yuvalarının açılması ve yuvalarda daha çok Türkiye'li eğitimci-nin çalışmasını önemli buluyoruz.

En bunalımlı kesim bence genç kızlar. Alman toplumunda geçerli olan değer yargıları evdekilerle tam bir çelişki içinde. Bu anlamda belirli bir bocalama söz konusu. Buna bağlı olarak da kişilik gelişimi sağlıklı oluyor. Bu insanlara "Alman mı Türk müym?" arayışından çok "kişi olarak kendi değerlerini bulma" verilme zorunda. Bu da kişinin birşeyler yapmasıyla, üreticiliğiyle görülebileceği olur.

F. Almanya hükümetinin bizleri hala misafiri işçi olarak gördüğüne ve bu misafirliğin de bir an önce son bulması için yaptıkları özveri- li (!) mücadeleye, Türkiye hükümetinin de aslında bizleri hesaba-

dan böyle bir hareket başlatılmalıdır. Anne babalarımız, demokratik demekler bizlere destek olmalıdır. Aksi takdirde gençlerimizin sorunlarını tek başlarına çözmeleri mümkün değil.

Ünver Dinç

İşçiyim. Aynı zamanda müzikle uğraşıyorum. Eşim Türkiye'de yanına getiremiyorum. Ailem kesin dönüş yaptı. En büyük sorunum eşimi yanına getirememem. Ailemin birleşmesi engelleniyor. Bu eşitlik insan hakları ve demokrasiyle bağdaşmaz.

F. Almanya'daki Türkiye'li gençlerin en acil sorunu bedelli askerlikler. Bu sorunun bir an önce çözümlenmesi kaçınılmazdır. Ailenin birliği, eğitim, boş zamanların sorunsuzca harcanması, kriminal olaylara katilim yürekleri acısı bir durumdur. Gençlerin sorunlarına sahip çıkılmalı. Bedel sorununda birleşip FEBAG'ı kurdukları gibi aile birleşmesi konusunda da böyle bir hareket başlatılmalıdır. Anne babalarımız, demokratik demekler bizlere destek olmalıdır. Aksi takdirde gençlerimizin sorunlarını tek başlarına çözmeleri mümkün değil.

Türkan Sarıkavak

Türkiye gençliğinden manzaralar

"Ben Türkiye'de intiharları inceledim. Her ay rakamların isterim. Türkiye'de her ay en az 30, en fazla 52-53 intihar vakası vardır. Bu yadırgalıdır. Bunu istismar edecek güçler var. Hemen yakaladılar. Efendim 44. madde değişsin diyorlar" 1986-87 öğretim yılında 44. maddesinin değiştirilmesi için imza topluyor, yürüyüşler düzenliyorlardı.

Öğrenciler ise YÖK'ün 'çok kayı, az diploma' politikası sonucu

üniversitelerin ön ve arka kapılarının birlikte açıldığını, binlerce öğrencinin daha yüksek öğrenim yaşamına yeni başlarken okullardan atılma ile karşı karşıya kaldığını belirtiyorlar ve atılmalarının nedeni

olarak gösterdikleri YÖK'ün 44. maddesinin değiştirilmesi için imza topluyor, yürüyüşler düzenliyorlardı.

Yalnızca 1984-1985 yılında 40 bin öğrenci okuldan atılmıştı. Ve

bu, 365 günde, 15 dakikada bir öğrencinin öğrenim yaşamının sona ermesi demekti.

Öğrencilerin sorunu yalnızca 44. madde değildi. Kasım ayındaki eylemler sırasında öğrenciler "Yürü-

yüşümüzün amacı atılan arkadaşlarımızın geri dönmesi, atılmalarının hukuksal zeminini oluşturan YÖK Yasasının 44. maddesinin değiştirilmesi, eğitimci ticaret haline getiren parasal öğretim uygulamalarına son verilmesi, öğrencilerin en yaşamsal gereksinimlerini karşılamaktan aciz olan kredilerin, beslenme, barınma, kitap giderlerini karşılayacak düzeyde çıkarılmasıdır" diyorlardı.

Üniversitelerde öğretim in bilimsel ilgisiz kalmaması, en değerli öğretim üyelerinden 2 bine yakını YÖK ile birlikte üniversitelerden ayrılmak zorunda kalmıştı. Diktatörlüğün 6 Kasım 1981'de kurdukları YÖK'le birlikte özerk üniversitenin artık kınıtlanandan bile sözdelemiyordu.

YÖK'ün ders geçme ve sınav yönetmelikleriyle, öğrenciler yalnızca ders çalsın, sınavı giren bir konuma getiriliyor, ve öğrenciler 70 günün 45 gününü sınavı girmek

Öğrenci gençlik

- 1984-1985 öğretim yılında 40 bin öğrenci üniversiteden atıldı.

- YÖK yönetmeliklerinde bugüne kadar 52 kez değişiklik yapıldı. 1981'den bu yana 6 kez öğrenci alfa çıkartılmak zorunda kalmıştı.

- Öğrencilerin aldığı 6600 liralık krediye karşılık yılda 100 bin lira ile 20 bin lira arasında harç ödeme zorunlulukları var.

- 1986 bütçesinde öğrencilerden toplanacak harç miktarı 14 milyar 353 milyon 400 bin lira olarak belirleniyor. Bu paranın harcanacağı yer belli değil.

- 1986-1987 öğretim yılında yurtlara bursveren 52 bin öğrenciden 30 bini yurtlara girmemiş.

- Son dört yılda 150 bin öğrenci yurtlarda yer bulamamış.

- Öğretim üyeleri de bilimsel araştırmaları bırakıp binlerce sayfa falan sınav kağıdı okumak zorundalar.

- Doğramacı'nın BİLKENT üniversitesinde 25 öğrenciyi 1

profesör düşürken, YÖK üniversitelerinde 230 öğrenciyi 1 profesör düşürüyor.

- YÖK düzenine göre bir öğrenci 70 günde 45 gün sınavı girmek zorunda. 25 gün ise ders görüyor.

- YÖK'ten sonra 2000'e yakın öğretim üyesi atıldı, ya da ayrılmak zorunda bırakıldı.

- 1983-1984 öğretim yılında üniversitelerden mezun öğrenci oranı yüzde 12,4 oldu.

İşçi gençlik

- Milyonlarca genç işçi çalıştığı koşullarda her türlü güvenceden yoksun çalışıyor.

- 12 Eylül'le yasalarla birlikte genç işçilerin sendikalarda görev almasını engelleyen bir çok hüküm getirildi.

- Milyonlarca çırak meslek eğitimi görmeden günde 10-12 saat güllüğün bir ücret karşılığı çalışıyor.

- İş kazalarında yaşamını yitirenlerin içinde meslek ve teknik eğitim görmeyen genç işçilerin oranı artıyor.

- İş yapan her üç kişiden ikisini 12-24 yaş arası gençler oluşturuyor.

- Orta öğrenim çağındaki her yüz gençten 25'i okula gidebiliyor.

- Kürt gençlerinin ulusal demokratik hakları yasaklar altında, Kürdistan'da yürütülen ulusal baskı ve terör uygulamasının boy hedefi gençlerdir.

- Özellikle ileri, yitiverse genç düşüncelerinden ötürü zindanlarda, işkence altında.

- Pornografik yayınlar, uyuşturucu kullanımı ve alkolizm çeşitli biçimlerde özendiliyor.

- Gençliğin politika yapması, öğrencilerin siyasi partilere üye olması, gençliğin örgütlenmesi yasaklar altında.

- Bu yıl üniversiteye başvuran 628 bin 85 adayın ancak 149 bin 708'i üniversiteye girerken, 479 bin 700 genç, yani her yüz öğrenciden 76'sı işsizler ordusuna katılacak.

Berlin'in 750. kuruluş yılında Kreuzberg:

Patlamaya hazır barut fiçisi

Filiz KARDAM

Kreuzberg'in CDU'lu Belediye Başkanı Krüger'e göre bu semtteki "problemli" gruplarla başa çıkabilmek için daha çok polis gereksinimi vardır. Berlin Senatosu İçişleri Bakanı Kewenig de kendisiyle aynı görüştedir. Ve nitelikli 1. Ma-

safından halka taş atan sivilizasyonlu kişiler, polisin gözyaşartıcı 992 bombası kullanması, genlik sorununda daha "standart" bile toplanmadıkları hiçbir uyandı bulamamışın altına dâlan polis arabaları, ortadaki büsbütün kurutmuş, yanmaya başlayan bir "standart" pamuk içinde koygutan insular derken, olaylar kontrolden çıkmış geniş bir

emekçi halkın çıkarlarına karşı ve özellikle de göçmen işçileri dışlayıcı politikasının bir aynasıdır. Batı Berlin'de yaşayan yabancıların oranı yüzde 12 iken, Kreuzberg'de yüzde 27'dir. Yani, yaklaşık üç kişiden biri yabancıdır. Kreuzberg'de 20 bin hanedan yapılan S.T.E.R.N araştırmasına göre, Batı Berlin'de yüzde 10 olan işsiz-

684 DM'dir. Ailelerin büyüklüğü açısından ise Batı Berlin ortalaması 1,7 iken, Kreuzberg'de yaşayan iki aileden biri, onanın gömmeşi, modernleştirilmemiş eski yapılarla oturur; bu evlerin pek çoğunda banyo yoktur, kimilerinde ise tuvalet evin dışındadır. Ve Kreuzberg, sosyal yardım alışı 10 bin kişi ile Batı Berlin'deki semtler arasında

zorunda kalyonlardı. Öğrenciler biraraya gelmesinler diye kantinler kaldırılmıyor, yemekhanelerde ye mekler kalitesiz ve pahalı çıkıyordu. Barınma sorunu ise işin içinden çıkılmaz bir haldeydi. Yurtlara baş vuran öğrencilerin büyük bir kısmı dışarda kaldığı gibi, yurtta kalmamasına enişen öğrenciler ise emekli subayların müdürlük yaptığı yurtlarda kışla disiplini altında yaşıyorlardı.

Üniversite gençliğinin artan sorunları ve bunların çözümünü yolda adamlar almaları için öğrenciler tüm kısıtlamalara karşı demek kurma girişiminde bulunuyorlar. Başvurular 2 yıl sonra karara bağlanı-

Demirparmaklıklar ardına kapatılan gençlik herşeye rağmen gelecekteki yaşayıyor

tükileri eylemlerle yasa tasarrufları ve yönlük çok yönlü saldırıları yeni

"problemli" gruplara başlıca yaklaşımların bir kısmı daha çok polis gerek-sinimiyordu. Berlin Senatosu İşçi-leri Bakanı Kewenig de kendisiyle aynı görüştedir. Ve nitekim, 1 Mayıs'ta Lausitzer Platz'daki sokak şenliğinden sonra meydana gelen olayların ardından bu bölgedeki polis gücü gözle görülürce derce-dendirilmiş, özellikle geceleeri polis arabanın arasına sokaklarda bile sürekli devriye gezmeye, insanları izle-meye başlamıştır.

1 Mayıs'da 60 kişinin yaralan-ması, 55 kişinin tutuklanması ve birçok dükkanın yağmalanmasına neden olan olayların sorumlusu olarak ilan edilen "Berlin düşman-ları" (Antiberliner) kimlerdir?

Lausitzer Platz'daki sokak şenli-ği Alternatif Liste Kreuzberg, SEW (Sosyalist Birlik Partisi) Kreuzberg şubesi ve Kreuzberg Barış Girişimi tarafından düzenlenmişti. Geçen yıllarda olduğu gibi bu sefer de çok sayıda kişinin katıldığı şenliğin bu yılki özelliği, kiralın serbest bi-rakan yasa (Weisser Kreise) karşı halk oylamasının şenliğin en önemli eylemi olmasıydı. Batı Ber-lin'deki ilerciler örgütler bir süredir "Weisser Kreise"ye karşı çok geniş bir kampanya yürütmekteydiler.

Hiç kuşku yok ki, gerek "Weis-ser Kreis", gerekse nüfus sayımına karşı yürüyen kampanyaların halk-tan gördüğü ilgi ve destek Berlin Senatosu'nu telaşlandırmıştı. 1 Mayıs'da tam da kiracılardan oylama-sının başladığı gün düzenlenen provakasyonla, hem butür girişim-lelerinin önüne geçmek, hem de bun-lan halkın gözünde yasadışı kalarak kalıtımı engellemek amaçlanmıştı.

Nüfus Sayımı Muhafifleri Giriş-imini enformasyon bürosunun (VIB) yine 1 Mayıs sabahı 4.40 sularında polis tarafından aranma-sı ve binlerce bildirisi ile konul-ması da bu planların bir parçasıydı. Büroya, kapıları kırarak giren ve sonra da o şekilde bırakıp giden po-lis, öğleden sonra da bütün gücünü Lausitzer Plaz şenliğinde boy göstermiştir. Berlin'in "enfendileri" ve onların kutsal yasaları adına...

Patlama şaşırtıcı değil...

Çeşitli görüş tınılarının göz-lemlerinden apakça ortaya çıkmak-tadır ki şenliğin yapıldığı yerin et-rafını kısıtlan olaganüstü sayıda polis, provakasyon başlangıcını oluşturmuş, daha sonra ise polis

sızın altına dayanarak tahsiri, orta-lığı bütününe kuştuğums, yan-maya başlayan bir "stand", panik içinde koşuşturan insanları derken, olaylar kontrolten çıkmış geniş bir alana yayılmış. Kreuzberg, birden bire üzerine su dökülen kuzın bir tava gibi patlamıştır...

Sokak şenliğine katılan-kaul-mayısı, yerlisi-yabancı, genci-yası, sıradan emekçi insanları ve karşı şiddet ve yağma da dahil olmak üzere çeşitli biçimlerde tepki göstermiş olması şaşırtıcı mıdır? Kreuzberg halkı, bu bölgedeki ya-sam koşulları sonucunda her an patlamaya hazır bir barut fıçısı ha-line gelmiş bunun sorumlusu kimdir?

Dışi başkasını, içi Kreuzberg halkını yakar İnsanlığa karşı suç işledi Kreuzberg semti, Berlin Senato-su tarafından her anlamda ihmal edilmiştir. Bu aptan da Kreuz-berg, CDU-FDP yönetiminin

beni'de yüzde 27'dir. Yani, yakla-şık üç kişiden biri yabancıdır, Kreuzberg'de 20 bin hanede yapı-lan S.T.E.R.N araştırmasına göre, Batı Berlin'de yüzde 10 olan işsizlik oranı, bu semtte yüzde 17 ile yüzde 31 arasında oynamaktadır. Bugün Kreuzberg'de yaklaşık 140 bin kişiden 40 bini 25 yaşın altın-dadır. İşsizlikten en fazla nasibini alanlar da bu genç insanlardır.

Resmi dairelerin yaptıkları bazı tahminlere göre Kreuzberg'de, Alman gençliğin yüzde 40-50'si, Türki-yeli gençliğin ise yüzde 70'i işsizdir veya çok kısa süreli, geçici işlerde çalışmaktadır. "Haupt-schule" eğitimci görenlerin yüzde 30'u ise mezun olamamaktadır.

1985'de yapılan bazı araştırma-ların sonuçları bu bölgede yaşayan 4 Alman'dan ve 3 Türküyaliden birinin "yoksul" kategorisinde sin-lanldığını gösteriyor. Batı Berlin'de hane başına gelir ortalaması ola-rak 3378 DM iken, Kreuzberg'de bu miktar 913 DM'dir. Kişi başına düşen gelir ortalaması ise Batı Ber-lin'de 1399 DM iken Kreuzberg'de

otuzdur, bu evlerin pek çoğunda banyo yoktur, kimentilende isetua-let evin dışındadır. Ve Kreuzberg, sosyal yarıdan alman 10 bin kişi ile Batı Berlin'deki semtler arasında 1. sıradadır.

Kreuzberg'in dışi başkasını, içi orada yaşayanları yakar! Batı Ber-lin'e gezmeye gelen turistler, ya da kendin diğer semtlerinde yaşayan-ların Kreuzberg, kebabları, çarşı-şazan, canlığı, alman başında insanı çarpan çölgüsü görünürlüğü, ve hatta kendine özgü kalabalığı pisliği ve kamaşması ile rengarenk, enteresan bir yerdir... Orada ya-sayanlar için ise Kreuzberg, konut, yiyecek ve okul yetersizliği, sürekli işsizlik ve yoksulluk koşullarında gi-decek artan sosyal problem, geleceği belirsiz bir gençlik, paralan-an aileler, yüzde 70'i normal aile koşullarında yaşamayan çocuklar, alkol ve uyuşturucu düşkünlüğü, suç oranında yükselme demektir...

Kreuzberg bugün Berlin için ayni bir kent gibiyse, herhalde bu-nun sorumlusu yukarıda tanımla-nan koşulları değişimesini iste-yen ve bunun için de birlikte mü-cadele eden halk değildir. Halk düşüman politikası sonucunda, Ba-tı Berlin'de devlet yaratılan, bu böl-gede iş, eğitim ve konut koşul-larını değiştirmek için hiçbir önlem almayan Batı Berlin Senatosu, bir de bu bölgedeki polis gücünü ar-tırarak sözümona sorunları çözmeye kalkışsıya, bu yanı sıra körlük girmek değil de nedir? Kreuzberg'in polis baskısı ve şiddetle basıyır-nak yapılmıcaak değil, ancak köklü ekonomik-sosyal önlemlerle çözülebilecek sorunları vardır.

1 Mayıs'daki provakasyon-lara rağmen kiracılardan oylama-sında bugüne dek 300 bin Batı Berlinli "Weisser Kreis"a karşı oyunu kullandı. Ay so-nunda dek sürecekt olan oylama-sında, hangi milletten olursa olsun B. Berlin'de oturan ve 16 yaşını doldurmuş olan her-kes oy kullanabilecek. Berli-ner Mieterverein ve Berliner Mietergemeinschaft'in dü-zenlediği oylamayı birçok parti ve kuruluşla birlikte Batı Berlin Tarih Topluğulu da ak-tif olarak destekliyor ve kendi-sine üye örgütler aracılığıyla özellikle Türkiyelileri oyla-maya geniş bir biçimde kat-maya çalışıyor. Batı Berlin halkı, kira sınırlamasının ka-lacı bir hak olması yönünde kullandığı yüzbinlerce oy ile Senato'nun bu kampanyayı kırma manevralarını boşa ç-karmayı ve CDU-FDP yön-e-timinin halkın çıkarlarını dik-kate almayan politikasına kar-şı ciddi bir baskı oluşturmayı hedefliyor.

Öğrenciler günün başkısıyormuş gibi son olarak da öğrenci demek-le-rini kapatıp tek tip öğrenci derne-ği kuruluması amaçlayan yasa tusa-sı Meclise sunuldu, ancak öğrenci-leri buna sessiz kalmayarak yüz-kış-tı.

Öğrenciler bu haklı mücadelele-rinde kamuoyundan geniş destek görüyorlar, aileler, aydınlar, sendi-kalar ve mahalelet partileri ögren-ci-lerin haklı çıkışlarına destek veriyor-lar. Gözaltına alınan arkadaş-larının serbest bırakılması için aile-lik grevine çıkan oturma eylemi yapan öğrenciler polisin baskısı ile karşılaşıyor DGM'lerde haklarında davalar açılıyor.

Van 100. Yılı Üniversitesinde-ki son gelişmeler ise öğrenci gençli-ge

Üniversite öğrencileri, 479 bin 100 genç, yani her yüz öğrenciden 76-sı işsizler ordusuna katılacak.

Öğrenciler bu haklı mücadelele-rinde kamuoyundan geniş destek görüyorlar, aileler, aydınlar, sendi-kalar ve mahalelet partileri ögren-ci-lerin haklı çıkışlarına destek veriyor-lar. Gözaltına alınan arkadaş-larının serbest bırakılması için aile-lik grevine çıkan oturma eylemi yapan öğrenciler polisin baskısı ile karşılaşıyor DGM'lerde haklarında davalar açılıyor.

Van 100. Yılı Üniversitesinde-ki son gelişmeler ise öğrenci gençli-ge

Öğrenciler bu haklı mücadelele-rinde kamuoyundan geniş destek görüyorlar, aileler, aydınlar, sendi-kalar ve mahalelet partileri ögren-ci-lerin haklı çıkışlarına destek veriyor-lar. Gözaltına alınan arkadaş-larının serbest bırakılması için aile-lik grevine çıkan oturma eylemi yapan öğrenciler polisin baskısı ile karşılaşıyor DGM'lerde haklarında davalar açılıyor.

Van 100. Yılı Üniversitesinde-ki son gelişmeler ise öğrenci gençli-ge

Temizlik firması işçilerinden Nihat Akça, Kadir Canlar, Celalettin Çopur, İlyas Şenol ve Nazif Kızıllırmak "hak verilmez alınır" diyorlar

Temizlik firması işçilerinden Nihat Akça, Kadir Canlar, Celalettin Çopur, İlyas Şenol ve Nazif Kızıllırmak "hak verilmez alınır" diyorlar

Temizlik işçilerinin başarılı direnişi

Hollanda-Schiphol'de Westerveld BV Temizlik Firmasında çalışan Türki-yeli ve Faslı 210 işçi karları direnişlerini sonucu haklarını elde ettiler.

İşveren, işçilerin aralarında yaptıkları şakaların bile bahane ederek işten atılmasını ve işçileri zorlaması, üreticileri çeşitli yollarla çikist vermesi ve buna benzer olaylar üzerine işçiler 21 Nisan günü işi bırakarak direnişçi geçtiler. Aynı zamanda sendikaları FN'ye bağ-lı Indrabak ve Hollanda Türki-yeli İşçiler Birliği HTTB'e başvurarak istemlerini dile getirdiler. HTTB, sendika temsilcileri ve işçilerden olu-şan bir grup işverene görüşmelere başladı. Bu görüşmelere sonucu maas bordinasyonu FNV, işçiler ve işverenden oluşacak bir komisyon tarafından kontrol edilmesi, sağ-lıkla zararlı temizlik maddelerinin kul-tanılması, kahve araları için 14 gün içinde sağlık koşullarına uygun bir kantin kurulması, hastalık sigortası ile ilgili aksaklıkların kaldırılması ve bundan böyle ayrımcılık yapılmaması karar altına alındı.

Bu konuda Hollanda muhabirimiz görüşlerini aldığı bu firmada çalışan işçiler İlyas Şenol, Celalettin Çopur, Nihat Akça, Tahsin Akkış ve Yusuf Yıldız daha önce HTTB'e hiç gelmediklerini söyleyerek şöyle dediler: "HTTB işçileri yarıdan ediyor, haklarını savunuyor. Onun için birlikte HTTB'e gelip sorunlarımızı anlatık. HTTB'i arkadaşlar hemen sendika ve basına ilişkiye geçtiler. 10 saatte yan bir toplantı sonucu sorunlarımızı sendikaya kabul ettirdiler. Ve 22 Nisan günü şimdiki ka-dar yüzünü görmediğimiz patronla bizim aynı masaya oturmamızı sağ-ladılar."

Kreuzberg'de evsizlerin barınacağı parklardan bir görüntü

Kreuzberg'de savaş giysili polislerin kurduğu barikattan

Türkiye, 1991 yılına kadar 21,7 milyar dolar dış borç ödeyecek

Dış borç ödemelerinde yeni bir kriz mi?

● Türkiye'den alacaklı uluslararası finans kuruluşlarının sözcüsü olan "Euromoney" dergisi, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde olduğunu ve dış borç geri ödemelerde, akşam ve gecikmelerin başladığını belirtti.

Dış borç ödemelerinde darboğaza girmekte olduğu gözlenen Özal hükümeti, bir yandan ABD'den borç eretilmesi isterken; öte yandan da, alacaklı ülke ve kur-

uluşların sözcüleri, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde olduğunu ve Türkiye'nin, dış borç ödemelerinde aksama ve gecikmelerin ortaya çıktığını söylemeye başladılar. Örneğin, Özal hükümeti, bundan iki hafta kadar önce Reagan yönetimine başvurarak, 1988 yılında ödemesi gereken ve askeri satış kredilerinden kaynaklanan 3,5 milyar dolarlık borcun 5 ile 6 yıl süre ile ertelenmesini istedi ve bu isteme gerekçe olarak, Türkiye'nin ödeme gücünün içinde olması gösterildi.

Özal hükümetinin bu isteğine ABD yönetimine verilen yanıtta, "borçların ertelenmesi durumunda, öteki borçlu ülkeler için de örnek olacak" belirtilerek, "bu is-

teğin kabul edilmesi güç olacaktır" denildi ve ancak, bu talebin incelenmeye alındığı kaydedildi. Konuyla ilgili gözlemler, Özal hükümetinin bu isteminin ABD ile yeni pazarlıklara konu olacağını belirttiler ve Reagan yönetiminin, bu isteğe vereceği yanıtın içerisinde Türkiye'deki politik gelişmelere bağlı olacağını söylediler.

Öte yandan, kapitalist dünya işadamlarının sözcülüğünü yapan "Euromoney" dergisinin yayınladığı son raporda, Türkiye'nin döviz sıkıntısı içinde bulunduğu ve dış borç geri ödemelerinde, gecikme ve aksamaların başladığı belirtilerek, "Türkiye'nin dış borç anapara miktarı, 1987 yılı içerisinde 4 milyar dolar dolayında artarak 36 milyar dolara yükselecektir" denildi.

Euromoney'in raporunda, döviz kışkırtı nedeniyle Türkiye'nin dış kılını gerektiren karşılamakta güçlük çektiği, dışsalınımların taleplerini beklemediği ve Özal hükümetinin, dışsıma sınırlamalar getirildiği kaydedildi. Raporda, Özal hükümetinin enflasyonla mücadelede başarılı olmadığı ve bütçe açıklarının sürekli artmakta olduğu belirtildi. "Türkiye'nin bütçe açığını 1987 yılında daha da büyümesi ve fiyat artışlarının devam etmesi beklenmektedir" denildi.

Zaandam'da zorla satın aldıkları evlerinde şimdi kiracı olan işçiler bir toplantı yaptılar

Kendi evinde kiracı

● Hollanda'ya ilk geldiklerinde polis ve ev büroları arasında kalan göçmen işçiler zorla satın aldıkları eski, terk edilmiş evlerin borçlarını ödeyemedikleri gibi, oturdukları evi icra yoluyla satılınca şimdi de kira ödemek zorunda kalıyorlar.

7 Temmuz 1964 Hollanda'ya ilk Türkiye işçi grubunun geldiği gün, 23 yıldır Türkçüleri Hollanda'da yatıtılan değerleri ortak olmuşlar. 1964'lerden nüfusun yüzde 1,5'ünü oluşturdıkları günümüze dek geçen süreçte de sorunları kattanarak artmış.

Geçtiğimiz ayın sonunda Zaandam şehrinde bu çeşitli sorunlarla bir olan konut sorunuyla ilgili bir toplantı yapıldı.

Bu toplantıya dek sorunun nasıl oluştuğunu anlamak için genelleştirilmekte yarar var.

Hollanda'ya ilk gelen Türkiye işçileri kendilerini getiren işverenlerin sağladığı pansiyonlarda toplu olarak kalıyorlardı. Bir süre sonra pansiyonların kötü barınma koşullarından kurtulmak, hüsret çekmek için ailelerini yanlarına getirmek isteyen işçiler evi aramaya başladılar.

Zira ailelerini getirebilmek için polisten izin almaları gerekiyordu. Polis de izin için ailenin oturmasını uygun bir evi koşulu arıyordu. Kiralık ev veren belediye ve özel bürolar da ailenin Hollanda'da ol-

masına şartı koyuyordu. (Bunun yanı sıra yabancılar için pek çok ağır koşul daha vardı)

Belediye ve polis arasında kısır döngü içinde dönen duran işçiler başka yollar aramaya başladılar. Ve tek çıkış yolu da bir ev satın almaktı. Aile birliğinin yoğun olduğu yıllarda (1975-1981), işçilerin bu eğilimini Erkeden aracılar, tefeciler yapıp olarak ev fiyatlarını artırdılar. 40-100 senelik eski evler 50 bin -200 bin gulden arasında değişen fiyatlarla Türkiye işçileri yüksek fiiz karşılığında satıldı. Bu dönemde işçiler arasında ev sahibi olma oranı yüzde 18'lere vardı.

Son yıllarda Hollanda'da artan ekonomik kriz ile Türkiye işçileri arasında işsizlik oranının yüzde 40'lara ulaşması sonucu gelir düzeyi düştü, işsiz kalan, geçim sıkıntısı çeken işçiler ev taksitlerini ödeyemeyen duruma düştüler. Ödeyemeyen evleri kira yoluyla değerini çok altında yok pahasına satıldı. Evleri satılan işçiler önbönlere gulden de yeni ev sahiplerince borçlu oldular, bir yandan da kira ödeyemeyen başladılar.

Zaandam'da konut komitesinin çalışmaları

Ev satışlarının artışı göçmenlerin üzerine sorunun şaşıp çıkan LSOBA (On üstün göçmen işçilerin çıkar örgütü) ve yerel örgütler Den Haag, Eindhoven, Haarlem ve Zaandam'da komiteler şeklinde örgütlenmeye başladılar.

28 Eylül 1986'da "Eşit Haklar için" belgesi altında yapılan konferansta genel öneri üzerine, Zaandam'da zorunlu konut alanlarının sorunlarıyla ilgilenmek üzere kurulmuş kurullar kararlaştırıldı. Kurulan komite LSOBA ile ilişkili ku-

120 civarında ev sahibinin katıldığı toplantıda konutzedeler söz alarak sorunlarını anlattılar.

ranak daha önce yapılan çalışmaları değerlendirdi ve Zaandam'da geniş bir anket çalışması başlatıldı. Anket sonuçlarına bakıldığında şu noktalar dikkati çekmektedir:

1. Satın alınan evler, 'nedenise' girer yenileme ve geri kalmış bölgeler olarak adlandırılan Spoorbuurt, Poelenvaart semtlerinde yoğunlaşmaktadır.
2. Ev sahiplerinin çoğunluğu 3 yıldan fazla bir süre ev bürolarında sıra beklemekteydi rağmen kendilerine ev sırası gelmemişti.
3. Ev sahiplerinin lisan sorun-

- lan vardır.
4. Borçlanmalar en fazla faiz alan bankalar yapılmış, faiz oranlarının farklı olduğu dikkat çekmiştir.
5. Evlerin değeri aracılar tarafından belirlenmiştir.
6. Evlerin yüzde 75'i alınlıkdan sonra tamir edilmiştir.
7. Ev sahipleri son yıllarda gelir düzeyleri düşen, sosyal yardımlar ve haksız kassandaki alımlar aylık-larla geçinen insanlardır.
- Komite anket sonuçlarını değerlendirdikten sonra belediye, partiler ve kurumlarda bir dizi toplantılar yaparak komiteye yardım yap-

Sayılar da yasak

Özlem ÖZGÜR

Aynen bugün olduğu gibi, 12 Mart döneminde de, hayat pahalılığı ve enflasyon, halkın sıkıyönetimi konularını başında geliyor. Bu dönemde, bir sıkıyönetim komutanının, sorunu çözebilmek için başvurduğu ilginç bir girişime tanık olmuştuk. Bu akşevvel paşa bir bildiri yayınlayarak, bölgedeki yeni bir emre kadar her türlü fiyat artışı ve enflasyonu "yasak" tamsi ve bu "buyruk", radyo ve TV'den defalarca yayınlanmıştır.

Son günlerde, yeniden yoğunlaşan enflasyon tartışmalarında Özal'ın bazı sözlerini görürse, ister istemez bu olayı anımsadık. İstanbul Sanayi Odası'nın derledikleri endekslerle göre, nisan ayında fiyatlar yüzde 6,8 oranında artar. İçinde bulunduğumuz yılın ilk dört ayında ise, enflasyon oranı yüzde 18,4 olarak gerçekleşir. Bir başka deyişle, Özal hükümetinin 1987 için öngördüğü yüzde 20'lik enflasyon oranına, yılın ilk dört ayında yaklaşıyor.

İTO'nun endeksinde göre, nisan sonunda, yıllık enflasyon oranı da, yüzde 43,1 olarak gerçekleşmiş. Enflasyon ve fiyat artışlarında gözlenen bu yeni tırmanış, boyalı basın tarafından bre, "enflasyon çıldırdı", "enflasyon tam gaz", "en-

Toplantıda söz alan Enver Çalşkan

İTO'ndan endeksleme göre, nisan sonuna, yıllık enflasyon oranı da, yüzde 43,1 olarak gerçekleşmiş. Enflasyon ve fiyat artışlarında gözlenen bu yemi tırmanış, boyak basan tarafların da bile, "enflasyon çıldırdı", "enflasyon tam gaz", "enflasyon şaşkınlığı" ve benzeri başlıklarla, manşetlen veriliyor.

Türkiye basını, hayat pahalılığı ve enflasyonu protesto işleri, değişik kentlerde ve pazar yerlerinde, yurttaşların posterleri düzenlediklerini yazıyor. Bilimadamları ve ikisatçıları, önümüzdeki aylarda, fiyatların daha da tırmanacağını söylüyor ve enflasyon oranının, üç haneli rakamlara doğru yükselme olasılığının sözdeyorlar.

Peki, bütün bunlar olurken, Bay Özal ne buyuruyor? Basından öğrendiyoruz: başbakan, enflasyondaki patlamayı manşetlere çıkardıkları işleri, gazete ve gazeteçilere çok feneceletenmiş; bununla da kalmayıp, İTO'ndan endekslerindeki çok bozulmuş ve aptıkan, bu ve benzeri endeksleri "yasak"la-yacağız demiş.

Özal, enflasyon rakamlarına, yasak koyamaz demekle de yetinmemiş; ve o, yaptığı son basın toplantısında, mevcut enflasyon oranının Türkiye için normal olduğunu söyleyerek, "bu konuya o kadar da önem vermiyoruz" diyebilmiştir. Oysa, aynı Özal hem, "24 Ocak paketi" açıldığında hem de, hükümet başı olduğu 1983 yıl sonunda başka türlü konuşuyor ve o, enflasyonu yenmeyi programının en başına koyuyor.

Turgut Özal, hem 24 Ocak programının uygulamaya konulduğu ve hem de, başbakanlık koltuğuna oturduğu tarihte, enflasyonu bir canavar olarak nitelendiriyor; ve enflasyon oranını, en çok iki yıl içinde yüzde 20'ini ve üç yıl içinde de, yüzde 10'un altına çekiyor diyor. Yaklaşık 7,5 yıldı, sürekli aylardaki sıkı edimler bunlardan başkası değildi. Ama, 7,5 yıl sonunda, enflasyon oranı hala yüzde 40'ın üzerindedir.

Ne demiş, Özal? Bu konuya, fazla da önem vermiyoruz buyurmuş. Peki, halk ne diyor? Milliyet gazetesinin, 12 Mayıs 1987 tarihli sayısında yayınlanan bir araştırmamın sonucuna, gerçekten de üzerinde ısrarla durulmaya değerdir. DADA adlı kuruluşun yaptığı araştırmaya göre, toplumun yüzde 96'sı geçim sıkıntısı içindeydi. Yurttaşların yüzde 84,3'ü de, geçim sıkıntısı bir yana, açıkça geçinmiyorlar ve aç demiş. Bizim, bu sonuçlara, ekleyecek neymiz olabilir ki?

Ne buyurmuş, Özal? Enflasyon rakamlarını, yasaklarz demiş. Bence, enflasyona ilişkin endeksleri yasaklamak yeterli değildir. Sosyal ve siyasal yaşama konulan yasaklar, ekonominin bütün alanlarını ilgilendiren rakamlara değin yaygınlaştırılmalıdır. Çünkü "muzu"luk ve "hınzır"lık, yalnızca sosyal ve siyasal yaşamla sınırlı değildir ki!..

Ama eği oturup doğru konuşursak, Özal ve ekibinin, bu doğrultuda epeyce yoladığını söylemek yerinde olur. Nasil mi? Özal, önce işsizlik rakamlarına elattı. O, hiçbir gerekçe göstermeden, açık işsizlerin sayısında 1,5 milyon dolayında azaltıma yaparak, çalma istatistiklerini yenden düzenledi. Bu konuda, bununla da yetinmedi; uluslararası kuruluşlara, işsiz sayısına ilişkin olarak iş ve işçi Bulma Kurumu'na kayıtlı işsizlerin sayısını verilmeye başlandı; ve böylece, Türkiye'deki 4 milyon üstündeki işsizler ordusu, bir milyon dolayına indirilmiştir oldu.

Dahası var. Özal ve ekibi, Devlet Planlama Teşkilatı'nın görevleri arasında olan gelir dağılımı araştırmasını yasaklamak kalmadı; aynı, aynı zamanda, Sosyal Sigortalar Kurumu tarafından derlenen işçi ücretlerinin yayını yasakladılar. Neden? İşsizlik, işçi ücretleri ve gelir dağılımına ilişkin araştırma ve yayımlar "muzu"rdur da ondan!..

İTO'dan endeksleme göre, nisan sonuna, yıllık enflasyon oranı da, yüzde 43,1 olarak gerçekleşmiş. Enflasyon ve fiyat artışlarında gözlenen bu yemi tırmanış, boyak basan tarafların da bile, "enflasyon çıldırdı", "enflasyon tam gaz", "enflasyon şaşkınlığı" ve benzeri başlıklarla, manşetlen veriliyor.

Toplantıda söz alan Enver Çakşan

Vergi İndirimi Yasasından yabancı işçiler zarara uğradı

Vergi haksızlığına karşı dilekçe vererek itiraz edelim

1986-1988 dönemi kapsayan Federal Almanya Vergi İndirimi Yasası'nın yabancı işçilere getirdiği ayrımcılık konusunu çeşitli eylemlerdeki mali mahkemeler inceliyor. Örneğin Bayera'da 15. Baden-Württemberg'de 11. Kuzey Ren-Vestfalya'da ise 16. dava açıldı. Davalar çocukları Federal Almanya dışında olan yabancı işçilerin bu çocuklarının vergi kamelenme işlenmemesi ve yıl sonundaki vergi denkleştirilmesinde yurd dışındaki çocukları için yapılan masrafların dikkate alınmaması üzerine açılıyor.

1 Ocak 1986 tarihinden itibaren

yürürlüğe konulan bu uygulama sonucu yabancı işçiler büyük zarara uğrakten, Federal Hükümet milliyatları bunlar kılın ediyot.

Eylemlerde aplan davalanın çokluğu nedeniyle birer emsal (örnek) davaya baskılandı. Bu davanın sonuçlanmasına kadar, haksızlığına uğrayan yabancıların itiraz hakları sıkı kalacak. Bu nedenle gerekli itirazların derhal yapılmasına yarar vardır.

Vergi hukukunda 1 Ocak 1986'dan beri meydana gelen haksızlık karşısında mağdur olmamak için en başta 1986 yılı için vergi denkleştirilmesi dilekçesi

leştirmesi dilekçesi (Lohnsteuer-jahresausgleich) için başvurulmalıdır. Maliye dairensinin tesbit ettiği tediye miktarıyla birlikte hemen itiraz edilmelidir. Bu itiraz en geç bir ay içinde yapılmalıdır. Konu mahkemede ele alındıktan sonra mahkeme kararına kadar itiraz hakkı devam eder. Yine işsizlik bildirimine karşı yapılacak itirazlar işsizlik için başvuru aşığıdır. Bu konuda İG Metall sendikası şubelerinden danışılabilir. Eşi ve çocukları ülkesinde olan yabancı işçilere bilindiği gibi bekar

ve çocuksuz gibi 1. sınıf vergi kartesi veriliyor ve böylece daha çok vergi kesiliyor. İşsiz olanlar, işsizlik yardımı ödeneklerinin vergi katagorisine göre belirlenmesi sonucu daha az para alıyorlar. Bu nedenle işsizlik parası veya yardımı alamayanlar, 1. sınıf vergi yükümlülüğü olarak işlemi görmeklerine karşı itiraz etmelidir. Ayrıca çalışma daireslerinin ödenek paranın miktarını bildirildiğinde de buna itiraz mümkün olduğunda de buna itiraz edilmelidir. Bu konuda yapılacak itiraz da işsizlikdir. Yine İG Metall şubelerinden konuya ilişkin bilgi ve yardım alınabilir.

26 Nisan 1987'de Poelenburg semti salonunda yapılacak toplantı 120 civarında ev sahibi, belediye meclisi üyesi, VVD, CPN partilerinin de FNV sendikası ile yerel gazetelerden temsilcileri katılacaktır. Toplantıya katılanlar şu görüşleri dile getirdiler:

"Hepimiz senelerce ev bürölan, na yazılmamıza rağmen bizlere kiraklık ev verilmemiş, bizzat belediyeye ev satın almamız tavsiye edilmiştir. O dönemde çevremizde de dışarılarından bugün hiçbir ortada görünmemektedir. Gelirlerimiz düştüğü için ev borcumu, taksitlerini ödeyemiyoruz. Türkiye'ye dönmek istemeyiz çünkü evlerin borçları yüzünden dönmek istemeyiz".

Evleri satırlarına ise, sosyal ödenekle geçimlik zorunda kaldıkları, belediye garantisi olmayanlar, sosyal ödenegen işyeri kadar bir ücrette geçimlik zorunda kaldıkları, evlerini kendilerinin satamadıklarını, ıcarı ile yan fiyata satıldığını, böylece hem borç hem de kira yükümlülüğü altına girdiklerini belirttiler.

Toplantının sonunda şu öncelikli belediye iclamları kararlaştırıldı:

1. İcarı yoluyla ev satışları durduruldu.
 2. Evlen belediye satın alarak, ev sahibine kiraya versin.
 3. Faizsiz kredi olanakları sağlansın.
 4. Evlen satılanların kalan borçlarını belediye üstlensin.
 5. Türkiye'ye kesin dönüş yapamayan işçilerin borçları silinsin.
- Ayrıca anket sonuçlarının ve toplantıdaki katılırların bir şikayet kitaplığı haline getirilerek aydınlatılma çabalarının devam etmesi değişik şehirlere komitelerin LSBOA ile birlikte Hollanda'da bir komite oluşturulması sorununa belediyeye itiltilmesi yönünde de gaba şurfedilmesi de karar altına alındı.

Ev sahiplerinin toplantısı

Vergi daireslerinde yapılacak itirazlarda davayı inceleyen Eylet Mali Mahkemesi'nin adı, dosya numarası, Maliye Bakanlığının bu konudaki karar ve gelecek tarihi gibi bilgiler verilebilir. Bulundunuz eylet için geçerli yukarıdaki bilgileri sendikamın yabancılar komisyonlarından veya şube bürolarından temin edebilirsiniz. Aşağıdaki örnek Baden-Württemberg eyleti için düzenlenmiştir. Örneğin bu veriler Kuzey Ren Vestfalya eyleti için 20.1.1987 tarihli ve Az. > 3030-87-V B 2 maliye Bakanlığı genelgesi ve Schleswig-Holstein eyleti için ise 18.11.1986 tarihli Az. 3108-2282-69 nolu maliye bakanlığı genelgesi şeklindedir.

1. Vergi kategorisine dahil edilmeye karşı itiraz dilekçesi örneği

Widersatz

gegen die Lohnsteuerklassen-Eintragung ist nur dem Einkommen einzulegen, wenn es um Einzelsteuerverfahren, Arbeitsgemeinschaft, Lohnsteuerleistungen nach dem AStG geht.

Widerstand gegen Eintragung der Lohnsteuerklasse 1

Nr.	Datum:
Anschrift:	Bei Kindern über 16 Jahre in Ausbildung:
An die Gemeinde	An das Finanzamt

Hiermit erkläre ich:

EINSPRUCH

gegen die Eintragung auf der Lohnsteuerkarte 1987, insbesondere die Eintragung der Lohnsteuerklasse 1.

Begründung:

Ich wende mich gegen die Eintragung der Lohnsteuerklasse 1 bzw. gegen die Nichtberücksichtigung meiner im Ausland lebenden Kinder.

Folgende Kinder sind mir steuerlich zuzurechnen:

1.
2.
3.

§ 32 Abs. 2 Einkommensteuergesetz in der Fassung des sog. "Steueränderungsgesetzes" vom 28.4.1985 (BGBl. 1985, 1, 391 ff.) verstößt gegen Art. 3 Abs. 1 Grundgesetz (Gleichheitsgrundsatz, Schutz der Familie).

- gilt nur für EW-Angehörige!

Für gemündete Besatzteilungsungen sind nicht verbindlich mit dem Diskriminierungsverbot des Art. 7 EWG-Vertrages sowie Art. 7 der EWG-Verordnung 1612/68.

.....

(Unterschrift)

Vergi denkleştirilmesi için dilekçe örneği

Name und Adresse	Datum
Steuernummer	

Sehr geehrte Damen und Herren,

gegen den Bescheid des Finanzamts vom über meine Lohnsteuer-Einkommenssteuer für 1986 erhebe ich **EINSPRUCH**.

Der Bescheid des Finanzamts beruht unter anderem auf dem Steuerbescheid vom 1986/88. Diese ab 1.1.1986 abgeführten Sonderregelungen, die Familienangehörige im Ausland anders behandelt wie die, die im Inland leben, verstößen gegen Artikel 3 Absatz 1 und Artikel 6 Absatz 1 Grundgesetz beim Ausländergesetz, Familienrecht. Außerdem verstößen diese Vorschriften gegen das Diskriminierungsverbot in Artikel 7 EWG-Vertrag.

Ich beantrage, diesen Einspruch bezüglich der Regelungen des Steueränderungsgesetzes bis zum Abschluss eines Musterverfahrens ruhen zu lassen, das beim Finanzgericht Baden-Württemberg unter Aktenzeichen IV K 12/86 anhängig ist. Das Finanzministerium Baden-Württemberg hat dem Rahn mit Schreiben vom 11.11.1986, Aktenzeichen 3 2282 a-32/86 grundsätzlich zugestimmt.

Mit freundlichem Gruß

Eski NATO generali Gert Bastian'la silahsızlanma üzerine görüştük “Sıfır çözüm ciddiye alınmalıdır”

Erhan ÖZÇELİK

Türkiye Postası: Sayın Bastian sizce nükleer silahsızlanma bir hayal midir? Gerçekleşme şansı nedir?

Gert Bastian: Nükleer silahsızlanma sadece gerçekleştirilebilir bir olasılık değil, bir zorunluluktur, eğer uzun vadede bir nükleer facia önlenmek isteniyorsa. Nükleer silahlanmadaki mevcut eğilim, sadece daha fazla silah değil, daha tehlikeli, daha korkunç silahların geliştirilmesinden yondur. Bu silahlar artık caydırmaya yönelik değildir, tersine savaş sürdürmeye, üstünlük kazanmaya hizmet etmektedir.

Yeni silahlar yüksek isabet ve kısa zamanda hedefe ulaşma özelliğine sahiptirler ki, yanlış bir testin sonucu, yanlış bir karar alınması; sı ihtimali giderek büyümektedir. Bu tehlikeye ancak nükleer alanda topyekün silahlanmaya vammakla karşı konabilir.

Türkiye Postası: Nükleer silahlanmayı gerçekleştirmede sizce hangi adımlar atılmalıdır?

Gert Bastian: Sovyetler Birliği sayın Gorbacov tarafından çok yalvarıp öneniler geliştirildi. Başta kısa ve uzun mesafelere ulaşabilen orta menzilli füzelemler alarak öyle stratejik silahlar konusunda kapsamlı önlemler alındı. Bu önlemlerin Batılı nükleer güçler tarafından, özellikle ABD ve Federal Almanya, fakat Fransa ve İngiltere de bu nükleer güçlerin arasındadır, tüm insanlığın bu anda Batı insanlarının da çıkarlarını yanıt olarak bu önlemleri ciddiye almak ve olumlu bir sonuç elde etmek için yapıcı bir yaklaşımı bu önlemleri değerlendirilmekte zorlandıkları. Bu önlemler temelinde silahsızlanmaya ulaşmak mümkündür.

Türkiye Postası: Sovyetler Birliği'nin bu önemli önlemleri karşısında Federal hükümetin tutumuna ne kendine düşen sorumluluğa uygun buluyor musunuz?

Gert Bastian: Federal hükümetin yan sıra derince buluyor. Bu bir-

Eski Federal Alman generali Gert Bastian'la nükleer silahsızlanma üzerine görüştük. Bastian 1983 yılına kadar NATO'nun en büyük tank tümeni olan Federal Almanya'nın Würzburg kentindeki tümenin kumandanıydı. 1983 yılında NATO'nun orta menzilli nükleer füzeleri Avrupa'ya yerleştirmek amacıyla "ikili karar"ı alması üzerine görevinden ayrılan Bastian 1983-1987 yıllarında Yeşiller partisinin milletvekili oldu. Tekrar adaylığını koymayan Gert Bastian 13 eski NATO generalinin üyesi olduğu "Barış ve Silahsızlanmadan Yana Generaller Girişimi"nde aktif olarak çalışıyor.

Gert Bastian, Erhan Özçelik'te

Türkiye Postası: Siz NATO'nun "ikili karar" ile ilişkiliye düştüğünüz için Federal Ord'u'dan ayrılmıştınız. Şimdi ortaya çıkan durum NATO'nun kendi politikasını inkar ettiği anlamına gelmiyor mu?

Gert Bastian: Zamanında "ikili karar"ı karşı getirdiğim eleştirilerin doğru olduğunu bugün de inanıyorum. Benim eleştirim, bu kararın dengesi sağlamak için silah gücünü artırmayı değil, doğrudan bir eklemlenmeyi hedeflemesine yöneliktir. Sovyetler Birliği'nin SS 20 füzelemlerini sayısını azaltması için, onu Pershing 2 ve Cruise füzelemlerini yerleştirilmesiyse teklif etmek gerekir, çekilmediği bir gerekçenin yanlış olduğunu savunudum.

Batı'da NATO'dan yana bir den-

dilişse, Sovyetlerin konvansiyonel silahlardaki üstünlüğü sonucu savaş tehlikesi artar gözünü görürsünüz. Bir askeri uzman olarak bu görüşe katılıyor musunuz?

Gert Bastian: Benim inancım göre bu durumda savaş tehlikesi azalacaktır. Çünkü günümüzde savaş tehlikesi yeni askersel stratejilerden ve bunlara bağlı olarak geliştirilen nükleer silahlardan kaynaklanıyor. Atom silahlarını yok ederseniz, Varsova Antlaşması'nın konvansiyonel silahlardaki üstünlüğü yüzünden Batı'nın ciddi ve hatta yaşamsal bir tehditle karşı karşıya olduğu tezini yanlış buluyorum.

Varsova Antlaşması'nın, Sovyetler Birliği'nin NATO ve Avrupa'ya karşı böyle bir üstünlüğü söz

amacıyla yerleştirilen atom roketlerinin attığı tehdidi görüyorlardı. Bu silahlardan vazgeçmenin başta, böyle bir savaşın ilk kurbanları olacak olan Avrupalılar açısından da çok önemli olduğunu düşünen biz generaller esnek bir örgütsel yapıda birleştik.

Yılda 2-3 defa biraraya geliyoruz. Yine yılda bir kez mayıs ayında Viyana'da Varsova Antlaşması generalleriyle buluşuyoruz. Çok sayıda kitap yayınladık. Aramızdan 8 general üzerine bir film hazırlandı. Bu 8 generalden biri de benim. Meslekten askerlerden, silahsızlanmayı savunan kişilere dönüştürülen insanların düşüncelerini, politik görüşlerini, Avrupa'da savaş öncesi ve sonrası tarihsel olaylarla ilgili olarak ele alınan bu film, DDR, İngiltere, Yunanistan ve Hollandalı filimcilerin ortak çalışması. Bu film Sovyet ve Demokratik Almanya, Londra, Atina, İspanya ve San Francisco'da sinemalarda başıyla gösterildi. Bu saydıkları grubumuzun çalışmaları örnekler. Yayınlanmaz, filmlerle Doğu ve Batı'da yaşayan insanların aydınlatılacak istiyoruz: "Biz eski subaylar daha fazla silahların sağlanamayacağını, tersine savaşın daha olası hale geleceğini söylüyoruz. Barış korumak istiyoruz hükümetlerimiz silahsızlanma için biraraya gelmeye zorlamalıyız.

Türkiye Postası: Göçmen işçilerin banyu meşadelerindeki yeri konusundaki ne düşünüyorsunuz?

Gert Bastian: Tabii, burada ilk planda Türkiye'li işçilerin düşüncülerini, çünkü en büyük grubu onlar oluşturuyor. Benim için Türkiye, bir Vestfalyalı, Bayreutli, Hessenli, ya da Schleswig-Holsteinli yurttaşlar gibidir. Kim burada yaşıyor ve çalışıyorsa, toplumun gelişmesine katkıda bulunuyorsa, o tüm yurttaşlık haklarından yararlanabilmelidir. Burada seçim hakkı dikkati çekmek istiyorum. Yabancı işçiler seçim hakkına sahip olabilmeliler ki, olup biten olayların etkilerine ortaklık elde etsinler.

Klaus-Barbie'nin suç dosyası oldukça kabarık. Binlerce ifade edilen tutuklama, işkence, kadınların ırzına geçme, cinayet ve toplama kamplarına gönderme. Şimdi insanlığa karşı işlediği bu suçların hesabını vermesi isteniyor.

Gestapo ajanlığından CIA ajanlığına terfi eden Lyon kasabası Barbie hesap vermekten kaçıyor

Feridun AKSİN

Fransa'da "Lyon kasabası" olarak adlandırılan Klaus Barbie davası 11 Mayıs günü başladı. Klaus Barbie İkinci Dünya Savaşından sonra Nazi Gestapo şeflerinden biridir. 1983 yılında ortası çakanlar Fransa'ya getirildi. Şimdi 45 yıl önce işlediği cinayetlerin hesabını vermek üzere sanık sandalyesinde oturmaktadır. Uzun bir hazırlik döneminden geçen dava iki aya yakın bir süre devam edecek ve 4 Temmuz günü karara bağlanacak.

İnsanlığa karşı suç işledi

Klaus Barbie İkinci Dünya Savaşı sırasında işlediği suçlardan yar-

bir ajan vasıtasıyla bazı direniş liderlerinin tutuklanmasını da sağlatabilmiş; ünlü Jean Moulin işkence altında öldürülmüştür. Klaus Barbie'nin bu cinayetleri "insanlığa karşı işlenen suçlar" olarak nitelendirilmektedir.

Gestapo şefliğinden CIA ajanlığına

Hitler Almanyası'nın yenilgisinden sonra Avrupa'daki Amerikalı birliklerine teslim olan Klaus

ketini örtü olarak kullanarak aşırı sağcı generalleri yarıyana silah kaçağı yapıyor. 1971'de Albay Bauer tarafından yapılan askeri darbe de önemli bir rol oynar. Darbe öncesinde Barbie'nin çeşitli kereker ABD'ye gidip geldiği tesbit edilmiştir. Rejimin danganı olarak "Ölüm komandoları" adı altında neofaşist bir paralel örgüt oluşturur. Maddi kaynağı oluşturucu sinden sonra Avrupa'daki Amerikalı birliklerine teslim olan Klaus

Ebette dokümanların her zaman yerde kalmıyor. 1982'de Bolivia'da seçimler yapılarak sol bir hükümet işgarnı geldi. Barbie de önce devletle olan bir borcunu ödemediği için tutuklandı, daha sonra da Fransa'ya verildi.

tiğin bir bu önemli önerileri karşı-
sında Federal hükümetin tutumu-
nu kendine dâgen sonurluluğa uy-
gun buluyor musunuz?

Gerit Bastian: Federal hüküme-
tin ayn son derece bulandı. Bu hü-
kümet daha az silahla barış sağ-
layacağını öne sürerek itidara ge-
lmisti. Hükümet, Avrupa'daki or-
ta menzilli roketlerin yerleştirilme-
si sırasında, sözde Sovyetlerin SS
20'leri karşısında, denge oluşturma
amacıyla Pershing 2'ler Avrupa'ya
yerleştirildiğinde, her "sıfır çözü-
mü" den yana olduğunu öne sür-
üyordu. Mevcut nükleer silah po-
litasininin her iki tarafda da topyek-
ven yokedilmesinden yana olduğunu
söylüyordu. Şimdi Sovyetler bu
"sıfır çözüm" temelinde görüşme-
leri sürdürmek istediğinde, Federal
hükümet birden bir bu çözümü
benimsmez oldu.

Federal hükümet "sıfır çözümü"
ideal bir çözüm olarak gördüğünü
söylediği halde, türlü türlü engeller
çıkartıyor. Sıfır çözümün kabul
edilebilmesi için önce kısa hedeli
orta menzilli füzele ve orta men-
zilli füzele üzerine görüşmek gere-
kir, diyor. Hatta, kimilen konvan-
syonel (gelecekte) silahların "sıfır
çözümü" üzerine görüşmelerden
önce ele alınması istiyor ki, bu
hiç inandırıcı bir tavır değildir.
Kendi savundığı görüşü, diğer tar-
af kabul ettiğinde, bundan hemen
vazgeçmek ve zorluklar çıkartmak
olacak bir şey değildir.

Bastian, Münih'te bir barış mitinginde

onu Pershing 2ye Cruise misileleri
yerleştirilmesiyle tehdit ederek
gerekçiler, çekindiler bir hareketin
yansı olduğunu savundum.

**Bati'da NATO'dan yanabir den-
ge bozulmuş yoktu:** orta menzilli
füzeleler açısından bakıldığında, ger-
çi Kanada konumlu Amerikan orta
menzilli füzeleler yoktu, fakat Frans-
ya ve İngiltere'nin Bati Avrupa'nın
savaş hizmetine sunulmuş o kadar
çok füzele ve Amerikalıların den-
gezaatlarında konumu orta menzilli
füzeleleri vardı ki hiçbir şekilde bir
dengelessizlik söz konusu değildi. Bu
nedenle denge oluşturmak için ka-
nada silah gücünün artırılması te-
zi gerçeği sapıyordu. Bugün bu
tezin yanlışlığı açıkça gözlemlen-
ebiliyor. Çünkü şimdi kendi "sıfır
çözümlerini" reddediyorlar.

NATO o zamanlar da aynı he-
defi güttü, şimdi de aynı hedefi
güdüyor. Hedefine te aynan, yük-
sek isabet gücüne sahip, orta men-
zilli füzelele Avrupa'ya yerleştiril-
mek Sovyetler Birliği'ni stratejik ge-
çerlerde hasar yaratmakta tehdit et-
mekte. ABD nükleer potansiyeline
dokunmadan Avrupa toplarlarını
dengeyi ABD'nin füzeleleri üstünle-
nde sen bir nükleer saldırı başla-
rarak hemen askersel üstünlük elde
etmekti. Yani Avrupa'da sunurlu-
muş bir nükleer savunma ABD adı-
na sürdürülmesi.

Türkiye Postası: Sıfır çözümü
eleştirilen sık sık, eğer orta men-
zilli füzelele silahsızlanmaya gi-

yaşasall bir tehdide karşı karşıya
olduğu tezini yansıttı buluyor.

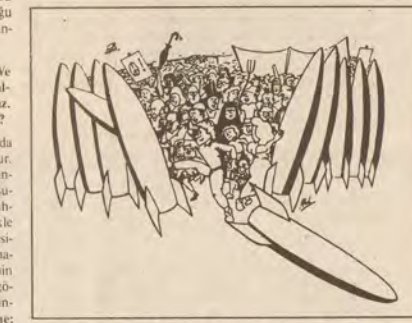
**Varşova Antlaşması'nın, Sov-
yetler Birliği'nin NATO ve Avru-
pa'ya karşı büyü bir üstünlüğü söz
konusu değildir.** Savaş tankları,
ayrı toprak gibi alanlarda Varşova
Antlaşması'nın çok az sayısal ü-
stünlüğü vardır. Fakat buradan çı-
kararak Sovyetler Birliği'nin NATO
Bati Avrupa'ya karşı başarılı bir
toplu saldırı sürdürüleceğini an-
dın etmek doğru olmaz. Sovyetle-
rin, Bati Avrupa'ya ezip geçeceği
n, 24 saatte Atlantik'e ulaşabilece-
ğini savunmak sayısalatın baş-
ka bir şey değildir. Sovyetlerin
askersel gücü buna yetmez. Zaten
dünya capında olaya bakıldığında
NATO daha güçlü askersel ittifak-
tır. NATO, Varşova Antlaşma-
sı'ndan daha fazla askere ve silaha
sahiptir, dünyanın tüm büyük de-
nizlerindeki güçlü donanmaları ve
gerekteğinde çok kısa zamanda Av-
rupa'ya aktarılabilecek güçlü hava
harp filosu vardır. NATO yetince
güçlüdür, Avrupa'ya bir savaş ha-
dine savunabilir. Kaldı ki ben ke-
sinlikle, şuna inanıyorum: Ne
Kremlin'de, ne de Varşova Antlaş-
ması'nın diğer ülkelerinin baskın-
larında hiç kimse Bati Avrupa'ya
saldırıya düşünmemektedir. Bati
tarafından ikide bir öne sürülen bu
tez saçma ve burs bozucu olduğu
kadar hiçbir gerekçe de dayana-
mamaktadır.

Türkiye Postası: Siz "Barış Ve
Silahsızlanmadan Yana Genel-
ler Girişimi"nde çağırıyorsunuz.
Bu girişimi biraz tanıtır mısınız?

Gerit Bastian: Bu girişim altında
oldukça tesadüfen olmuştur. Tüm
NATO ülkelerinde, aralarında
benim gibi yüksek rütbeli su-
bayların da olduğu insanlar, silah-
lanmanın artmasını ve özellikle
nükleer stratejilerin geliştirilmesi-
nin Avrupalılara bir yarar sağlama-
yacağı, tersine savaş tehlikesinin
Avrupalıların aleyhine artacağı
görüşüne vardılar. Bu arada aralan-
nda benim de bulunduğum 13 gene-
ral aynı silahsızlanma vazgeçme-
nin gerekliliğini ve özellikle kıyır-
lıcı, savaş tehlikesini artırıcı, yük-
sek isabet niteliği olan, kısa sürede
hedefe ulaşan, uyan süresi kısa
olan, caydırıcı değil de ilk sal-
dıya yönelik olarak, "ya kullan
ya da düşman elinden alır" vec-
besinden yola çıkarak kullanmak

tüm vurttaşlık haklarından yarar-
lanabilmelidir. Burada seçim hak-
kına dikkati çekmek istiyorum. Ya-
banca işçiler seçimi hakkında sahip
olabilmelidirler ki, olup biten olay-
lan etkileme imkanı elde etsinler;
aynı zamanda hükümetlerin olus-
masını da. Silahsızlanma için yanı-
parilerde, silahlanma yanısı parie-
ler arasında fikirler onları tavir-
lanma yansıyacak. Bu önemlidir.
Yabancılar seçimi hakkında sahip
olduğunda, sanırım, federal parla-
mentonun birleşimi de bugünkü-
nden biraz daha farklı olur.

Türkiyeli işçilere hitaben söyle-
yelecektim: Bizim kamıtlarımız
çula kulak vermeleri ve daha fazla
silahlanmayla, silahları daha fazla
para ayrılmayla kimseye yararı
olunmayacağına, böylelikle: daha
fazla değil, daha az güvenlik sağ-
lanacağına inanmalıdır. Silahsız-
lanma ve silahlara ayrılan paraların
sosyal hizmetlerde, işyeri yarut-
masında, yarımlarda, hasta çevre-
minin iyileşmesinde kullanılması
tüm insanlara, sadece kendi ülke-
lerinde değil, sınırötesi de, diğer
ülkelerdeki insanlara da daha fazla
yararı olmalıdır. Tüm bunların
silahsızlanma için mücadele etme-
nin gerekçesi olduğunu kavramak
gerekir.

13 Haziran'a Bonn'dayız

13 Haziran cumartesi günü Federal Almanya'nın başkenti Bonn'da
yapılacak olan merkezli baş yürüyüşünün hazırlıkları ülke capında barış
girişimlerin tarafından yoğun biçimde sürdürüldü. Bonn baş eylemi
"Alm füzeleleri hürdaya çıkartılır -İlk adam atılır" başlığı altında dü-
zenleniyor. Yürüyüşü çağırışında "sıfır çözüm"ün derhal yasağa geçi-
rilmesi ve ardından tüm diğer nükleer silahların yokedilmesi isteniyor.

İnsanları karşı suç işledi

Klaus Barbie İkinci Dünya Savaşı
sırasında işlediği suçlardan yar-
gılanıyor. Nazi Almanyası'nın
Fransa'ya işgali sırasında Lyon böl-
gesi Gestapo şefiydi. Bölgede dire-
niş hareketi çok güçlüydü ve özel-
likle komünistlerin örgütlediği
yurtsever hareketler işgalleri tara-
fından çok tehlikeli olarak görü-
lüyordu. Barbie'nin başında bulun-
duğu "Güvenlik servisi" özellikle
komünistlere karşı savaşla görev-
liydi. Bu servisin saldırıları ebe-
tce komünistlerle sınırlı kalmamış ya-
hudilere ve diğer direnişçilere de
yönelmiştir.

Lyon'da bulunduğu 1942-1944
yılları arasında Klaus Barbie'nin iş-
lediği suçların ve cinayetlerin listesi
çok yüksektir:

14.321 kişi tutulmuş ve işken-
ceden geçirilmiş, 7000 kadının ir-
zina geçirilmiş, 4.352 kişi öldüröl-
müş, 7550 kişi toplama kamplarna
gönderilmiş. Kamplara gönderi-
lenlerin büyük bir kısmı gaz oda-
larında can vermiş veya kamptaki
şartlara dayanarak ölmüştür. A-
ralarında çok sayıda çocuklar da
bulunuyordu.

Klaus Barbie, içeriye sızdırılan

Klaus Barbie CIA tarafından Bo-
lonya'ya yerleştirildi ve kendisine
Klaus Altmann adına gerçek evrakları düzenledi

Barbie bu kez de ABD gizli se-
visi tarafından ajan olarak görev-
lendirildi.

Bir yandan Nazilere karşı, kur-
tulan edasıyla Avrupa'ya çıkan
ABD birlikleri, öde yandan oluşturu-
dukları CIA adlı gizli servise bin-
lerce eski nazi uzmanını çalıştır-
lar. Klaus Barbie de bu uzmanlar-
dan biridir. 1946-1950 arasında
Fransa'ya karşı haberleri ve Alm-
an Komünist Partisi'ne ajan siz-
dırma operasyonlarına katılır.

Daha sonra CIA'yla birleşen
CIC örgütünün Robert Taylor adlı
bir ajanı 1947 yılında Barbie için
sunları yazmaktadır: "... Barbie
çok soğukkanlı ve korkusuzdur.
Yüksekten bir antikomünist ve inana-
mız bir nazidir. Kamıca ajan ola-
rak kullanılması için yararlı
tutulmasını sağlayacağı yarıdan
çok daha fazla olacaktır."

Nazi şefleri özel mahkemelerde
insanlık dışı cinayetlerinin hesabı-
nı verirken Klaus Barbie böylece
izini kaybettilerini basardı.

1951 yılında CIA Barbie'yi
"Klaus Altman" adı altında önce
Arjantin'e oradan da Bolonya'ya ge-
tirir. Aynı anda 1957'de Bolonya
yurttaşlarına geçer.

Bolonya'da kaldığı süre içinde
Barbie CIA ile sürekli ilişki içinde
askeri dokümanların dağıtımına ola-
rak çalışır. Bolonya devleti ile bir-
likte kurduğu bir deniz taşıma şir-

batın yere kaitiyor. 1952 öe Bo-
lonya'da seçimler yapılarak bol-
ni hükümeti işbaşına geldi. Barbie de
önce devletle olan bir borcunu öde-
mediği için tutuklandı, daha sonra
da Fransa'ya verildi.

1952 ve 1954'te Fransa'da gya-
binda yapılan mahkemelerde ayn
ayn suçlarını iki defa ölüme mah-
kum edilmiş bulunan Klaus Bar-
bie'nin, Bolonya'da Klaus Altman
adı altında yaşadığı daha 1972'de
tesbit edilmiştir. Fakat Fransa hü-
kümetinin yargılanmak üzere ken-
dilerine verilmesi istisği Bolonya
Yüksek Mahkemesi tarafından red-
dedilmiştir.

İrkçiliğe ve faşizme karşı bir dava

Barbie davası Fransa'da günün
baş konusudur. Barbie kendisinin
"Bir savaş durumunda verilen
emirleri yerine getiren sıradan bir
görevli" olduğunu söyleyerek so-
lumluluğunun sınımlama çalı-
yor.

Nedir ki, çok genş yaşlarında
Nazi partisine yazılan, tam bir Ges-
tapo ajanı olarak yetiştirilmiş Barbie,
birtakım tımların füzelelerine göre
işkenlere bizzat katılmıştır. Daha
sonraki yıllarda da inancından hiç
bir şey değiştiğini hiçbir ke-
rceler söylemiştir. Bu nedenle bu
davadan Barbie'nin şahsında Nazi
faşizminin de yargılanacağı bir da-
va olduğu inancı çok yaygındır.

Öte yandan işgal sırasında Nazi-
lerle birlikte çalışan işbirlikçi ge-
vencilerin kanlıları da bu davadan
henüz bilinmeyen bazı işbirlikçi ö-
rneklelerini ortaya çıkarmasında
kaygılandırmaktadır. Bu nedenle
bir kısım basın bir yandan "kapan-
mış defterleri açmanın ne yararı
var?" kampanyaları sürdürürken,
diğer yandan, direniş hareketine
sızdırılan ajanı söz konusu ederek
hareketin tümüne leke sürme-
ye çalışıyor.

Bu kampanyalara karşı bir ko-
nuşu yapan Fransız Komünist
Partisi Meclis Grubu Başkanı An-
dre Lajoinie'nin sözlen özetle şö-
le: "Barbie işlediği bütün suçları
hesabını vermektedir. Hersey açıkça
ortaya çıkmalı, ne işbirlikçiler ge-
çirilmeli, ne de gerçek yurtsever
direnişçilerin anlıları sayısızlık
edilmelidir. Ve bu dava ırkçı ve fa-
şist düşüncelerin yeniden güçlen-
memesi için sürdürülmesi derhal
katkıda bulunmalıdır."

*İspanya iç savaşı ve
"Guernica"nın 50. yılı anısına*

Pablo Picasso ve Guernica...

Serol TEBER

Kuzey İspanya'daki küçük-tarihi Guernica kentlinin, günümüzden tam elli yıl önce, Alman-Nazi uçaklarının saldırısı sonucu hemen tümüyle tahrip edilmesinden sonra, İngiliz, Manchester Guardian gazetesi yazarlarından Peter Green, 29 Nisan 1937 günkü yazısında çok önemli bir gerçeğin altını çizmiştir...

"Biri çıkar da, Guernica'da, kentin, sivil halkın neden bombalandığını, bu vahşetin nedenini, saldırının amacını ne olduğunu sorarsa, ona, dört kelimelik bir yanıt verebiliriz... 'İşte Bu Modern Savıştır'."

Modern savaşın amacı, savaş alanındaki orduyu yenmek değildir. Modern savaşın amacı, günlük yaşamı düzenleyen, üretmek, mekanizmayı parçalamak, bozmaktır... Ve bu, sivil halkı, demoralize etmek, onun direncini, savaşkanlığını kırmakla olur...

Eğer bir gün Avrupa'ya savaş gelirse, Avrupa'nın hemen her büyük kentinde, Guernica'da yaşanan görünüşlerini benzerleri sahnelenecektir... Modern savaşın sonu gelmeyecektir... Tek seçenek, savaşların uyarılığının yok etmesine olanak vermeden, uyarık savaş ortadan kaldırılmalıdır...

Gerçekten de, Guernica'nın tüm sivil halkının bombalanmasından hemen iki yıl sonra başlayan 2. Dünya Savaşı boyunca binlerce kent tahrip edilmiş, milyonlarca insan yaşamını yitirmiştir.

Ancak, son kerte öğreticidir ki, böylece olaylar, ayrıca büyük bir sanatkarın çalışmalanına da konu oluktan sonra, aynı bir boyut kazan-

Picasso'nun bu ilk çalışmasında Guernica bombardımanı ile ilgili ne uçaklar, ne saldırı, ne acı, ne ölüm ve hatta ne de -kaba- bir politik mesaj vardır. Burada, resmin sol tarafında bir boğa ve bunun üzerinde kanatlı bir kuş; diğer yanda, küçük bir pencereden elinde lamba-şık tutan bir kadın görülmektedir. Orta alanda, ölümcül konumda, boynunu ileriye doğru uzatmış bir at yer alır...

Bu ilk çalışmada etkin figür, elinde lamba tutan kadındır. Tüm kompozisyon içinde, yalnız o, olayı -hem konunun geçtiği ya da resmin sergilediği alanda, hem de tarihsel bir perspektif içinde- etkin değiştirme gücüne sahipmiş gibi görünmektedir...

girmiş. Ancak, bu arada ayrıntılar üzerinde 45 dolaylarında çalışma yapmıştır... Picasso, 11 Mayıs günü çalışmasını artık 7.77 metre boyunda ve 3.50 metre yüksekliğinde bir bez tuval üzerine aktarmaya başlamıştır.

Resmin bundan sonra, tuval üzerinde geçirdiği değişimleri arkadaşısı, fotoğrafçı Dora Maar'ın çektiği resimlerden izlemek mümkün olmuştur. Fakat, Picasso, bu aşamada da, değişik malzemeler üzerine pek çok ayrıntı çalışması sürdürmüştür.

11 Mayıs ilk tuval çalışmasında, boğa, resimdeki gerçek yerini almış. Ön orta plana, sükunetli bir yumruk konmuş; fakat, yapıtın he-

Guernica'nın tuval üzerindeki eyleminin son aşaması (Prado Müzesi-Madrid)

rimiş boynu konmuş. Boğa başı ile kucagında ölmüş çocuğunu taşıyan kadının yüzleri birbirlerine iyice yaklaşmışlar, bir tür, neden-sonuç ilişkisine girmişlerdir...

Guernica'nın tuval çalışmasının 5-6-7 aşamalarında daha çok ayrıntılar üzerinde durmuş; genel kompozisyon son biçimi almıştır. Bu büyük duvar resmi 4 Haziran 1937 tarihinde tamamlanmış ve Paris'deki İspanyol Pavilyonuna konmuştur...

Picasso'nun Guernica'da uyguladığı çalışma düzeni karmaşık bir görünüm izlenimi vermekte; olayın nerede, ve ne tür bir hacimde geçtiği, işin nereden geldiği kolayca anlaşılmamaktadır. Bask maddelerinin ölüm ya da bereket rengi olan cıva parlaklığı yapıtın kavranmasını daha da zorlaştırmaktadır...

Ancak, tüm "anlaşılmaz" görünümüne karşın resimdeki figürler Antik Çağ tıpinaklarında kullanılan klasik semaya göre yerleştirilmişlerdir. Burada, görece büyük bir orta alan ile bunun yanlarında iki küçük kanat-yan bölüm vardır; ve kompozisyon bu yapılanmaya uygun bir biçimde yerleştirilmiştir... Ayrıca, figürlerin tarihsel evrimlerinin kökenleri de ilk çağ sanat yapıtlarına dek uzanır. Örneğin

Picasso'nun 8 Mayıs 1937'de yaptığı XII. Guernica çalışması. "Genel Kompozisyon". Beyaz kağıt, karakalem (45,4 cm x 24,1 cm.)

Picasso, çağının sorunlarını bir çocuk coşkusuyla solumuş ve bunları çalışmalarda özgün ürünler olarak yeniden yaratmıştır... Picasso'nun kişiliği, sanatı ve yaşadığı tarihsel dönem birlikte evrimleşmiş ve birbirlerini tamamlamışlardır...

**MIR'deki
arıza
giderildi**

sanat yaşamını yitirmiştir.

Ancak, son kerte öğreticidir ki, böyleli olaylar, ayrıca büyük bir sanatın gelişmelerinde de konu ol-
duktan sonra, aynı bir boyut kazan-
mış ve insanlık tarihinde silinmez
izler bırakmış. Hatta çok kez, tari-
hin bu büyük acılarına dolu süreleri,
bu ünlü sanat yapıtları aracılığı ile
yeni boyutlarda tartışılır olmuş-
tur... Örneğin, Leningrad savun-
maları başı başına bir tarihtir. An-
cak, Dimitri Şostakoviç'in 7. Le-
ningrad Senfonisi konu olduk-
tan sonra bundan da öte bir şey ol-
muştur.

Guernica'da da benzer bir olgu
yaşamış. Ve bu olay bir anlamda,
Picasso'nun çalışmasını, anıtsal
yapısına konu olduktan sonra tari-
he girmiştir...

Hiç kuşkusuz, tarihi, pratik nes-
nel yaşamı belirler. Fakat, kimi za-
manlar, sahici sanat yapıtları da,
onu ölümsüzleştirir...

Picasso, Guernica'nın bombar-
dınan olayını 28 Nisan 1937 günü
gazetelerden okumuş. 1 Mayıs'ta
Paris'de yapılan gösterileri izlemiş;
ve aynı gün, Paris'de açılacak sana-
yi sergisi için kendisinin istenen
duvar resminin konusunu kafasın-
da kummuş ve hemen ilk çalışma-
larına başlamıştır...

Picasso sıkıkkla, "ben hiçbir zaman bir sanat eseri üre-
tiyorum diye resim yapmadım. Benim çalışmalarım tümüyle
bir araştırma uğraşısıdır. Ben sürekli olarak, mantıksal
bir sıralama içinde araştırıyorum. Bunlar benim zaman
içindeki deneyimleridir. Bu konuda araştırma yapmak iste-
yenlere belki yardımcı olur diye de onları tarihlendirip,
numaralıyorum..." demiştir.

Kuşkusuz bu çalışma ilk Guer-
nica'nın tamamlanış konumu
arasında büyük farklar vardır. An-
cak, boğa, at ve elinde lamba-şık
tutan kadından oluşan üç temel fi-
ğür belirginleşmiştir. Picasso, 1
Mayıs günü, bugüne değin bilin-
diği kadani ile 6 çalışma yapmış.
Buralarda konuyu ve tek tek fiğür-
leri yeniden tartışmış; özellikle
at'ın konumu üzerinde ilginç; dene-
melere girişmiştir...

Picasso, 2 Mayıs 1937 günü yap-
tığı çalışmalarda, özellikle at'ın boy-
nu, başı üzerinde yeni içecek ve bi-
çim aramaları yapmış 8 Mayıs 1937
tarihinde, yaptığı geleneli, bir kez
daha gözden geçirmiş. Hem boğa'nı,
hem at'ın, hem de kadının,
resim içindeki kompozisyonlarını
değiştirmiştir... 8 Mayıs günü,
geç saatlerde Picasso, yeniden ay-
rıntılar üzerinde çalışmış; özellikle
at ile kucakında ölmüş çocuğunu
taşayan ananın konumları üzerinde
durmış. 9 Mayıs günü, gene aynı
konuyu yeniden işlemiş. Sonra,
yeni bir kompozisyon denemesine

iki küçük kareyle son bulmuş ve
ve kompozisyon bu yapılmaya
uygun bir biçimde yerleştirilmiş-
tir... Ayrıca, fiğürlerin tahsil et-
timlerinin kökenleri de ilk baş sa-
nat yapıtlarına dek uzanır. Örneğin
boğa başının sergileniş, Mısır du-
var resimlerini çok anımsatır...

Guernica, hiç kuşkusuz tüm sa-
nat tarihinin üzerinde en çok tar-
tışılan ve yine de her seferinde or-
taya yeni ve değişik sorunlar ge-
tiren yapıtlarından biridir. Guernica'da
hemen tüm fiğürlerin fakat özel-
likle boğa ve at'ın konumları-ekin-
likleri günümüzde de tartışma ko-
nusudur. Ancak, Picasso, 1945 yı-
lında, **boğanın direkt faşizmi değil
fakat karanlık bir güç, onun ise Is-
panya halkını simgelediği** söyle-
miştir...

Picasso'nun 24
Mayıs 1937'de,
Guernica için
yaptığı bir ayrıntı
çalışması.
Ağlayan Bir
Kadının Başı.
Beyaz kağıt, gri
ton, karakalem
(23,4 cm. x
29,2 cm.)
(Prado Müzesi-
Madrid)

Picasso'nun 1 Mayıs 1937'de yaptığı VI. Guernica çalışması. Genel
Kompozisyon. Beyaz kağıt, karakalem (64,7 x 53,6)

Guernica'da sergilenen belki de
en önemli mesaj, topyekün savaş
döneminin yaşadığı günümüzde,
tekil kahtamlık görünümleyle
dolu sanat yapıtlarının çağının aşıldı-
ğı ve korkunun, ölümün, acının
olduğu kadar, umudun ve direncin
de artık ancak birlikte çalışma
ve dayanışma içinde sağlanabileceği-
dir... Ancak, burada ne korkunun
vurgulanmasında, ne de umudun
üretilmesinde hiçbir dogmatik slogan
ve hazır reçete yoktur... İnsanlar
bunları pasif-edilgen değil, aktif-
etkin olarak algılayarak yeniden
üretip yaşatabilirler...

Picasso, Guernica çalışmasıyla
sanatın tarallılığının genel bir ma-
nifestosunu vermiş; bir başka de-
mayile, Guernica'dan sonra, artık
"yansıy" suya sabuna dokunma-
yan bir sanatın söz etmek olana-
laşmıştı...

Yakıtırma olasılığı güçlü, ancak
güncelliği bugün de geçerli bir
anekdot hep anılır... 1938 yılında
Paris'de, Guernica'nın bir repro-
duksiyonunun yanında duran Pi-
casso'ya, Fransa'da görevli bir Al-
man-Nazi subayı, "Bunu siz mi ya-
pıyorsunuz?" diye sorunca, Picasso, "Ha-
yır, siz yapınız?" diye yanı-
tı vermiştir...

Militarizmin, İspanya'da ege-
menliği ele geçirilmesinden sonra,
Guernica, Picasso'nun isteği üze-
rine 1939 yılında, New York Mo-
dem Sanatlar Müzesine konmuş.
Ve sonra da, "Bu resim, İspanya
Cumhuriyetini; ancak Franco
militarizmi yıkıldıktan sonra İspanya'da
yeni den cumhuriyet, demokrasi
kurulduktan sonra İspanya'ya gi-
debilir." diyen Picasso'nun öne-
si-vasıyla doğrultusunda ve Picas-
so'nun 100. doğum yılı anısına,
1981 yılında Madrid'e getirilmiş.
Prado Müzesi'ne kurşun geymez
bir bölüme konmuştur...

MİR'deki arıza giderildi

Gazetemizin 10 Nisan ta-
rihli sayısında yeni Sovyet
uzay istasyonu MIR hakkında
bilgi vermiş ve bu istasyona
başlangıçta üzere uzaya yol-
lanan "Quant" isimli astrono-
mik araştırma biriminin ana
istasyona 200 m kadar yakla-
şmakla beraber beklenmedik
bir arıza yüzünden başlana-
madığını haber vermiştik.

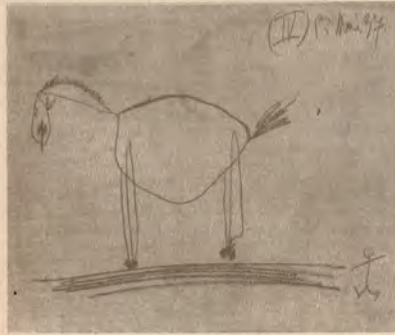
11 Nisan'da MIR'de çalış-
makta olan iki kozmonot (Yu-
ri Romanenko ve Aleksandr
Laveykin) uzay elbiselerini gi-
yerek boşluğa çıktılar ve ar-
ızanın sebebinin arastırıldılar.
Sonuçta uzay istasyonu ile
kvant biriminin birbirlerini
kenetlenmesini sağlayan bağ-
lantıya aygıtına yabancu bir cis-
min takılması olduğu anlaşıldı.
Kozmonotlar bu cismi uzak-
laştırdıktan sonra birimin bağ-
lanması önceden planlandığı
gibi otomatik olarak gerçek-
leşti. Böylece otomatik istem-
lerin gelişmesindeki büyük
ilerlemeler rağmen insan fak-
törünün önemi bir kere daha
anlaşılmış oldu.

Kvant biriminin MIR'e ke-
netlenmesiyle MIR-KVANT-
SOYUZ TM2 birimlerinin
ucuca eklenmesiyle oluşan S1
tonluk ve 35 metre boyunda
bir uzay kompleksi kurulmuş
oldu.

Daha sonra, 23 Nisan günü
Progres 29 tipinde bir yük ara-
cı uzaya yollandı ve o da oto-
matik olarak MIR'e bağlandı.
Progres 29 tipi araçlar uzayda-
ki istasyonlara gerekli malze-
menin yollanması için kulla-
nılıyor. İçindeki malzemeler
boşaltıldıktan sonra Progres
29 lekrar uzay istasyonundan
ayrıldı.

Haziran sonuna doğru bir
Suryeli ve bir de Sovyet koz-
monotundan oluşan uluslar-
arası bir ekip MIR'e uçacak ve
uzay istasyonunda beş gün ka-
lacak.

Picasso'nun, 11
Mayıs 1937'de
yaptığı ilk tual
çalışması (26,7
cm. x 35,0 mm.)

Picasso'nun 1 Mayıs 1937'de yaptığı IV. Guernica çalışması. "At".
Mavi kağıt, karakalem (26,7 x 20,9)

Essen'de ünlü Türk ressamı Abidin Dino'nun bir sergisi açıldı

“Sanatçı için dünyadan habersiz çalışmak yaratmak mümkün değil”

Serpil ERYILMAZ

“Buraya gelmemin başlıca nedeni Baykurt (Fakir Baykurt) gibi, Aydın (Aydın Karahasan) gibi çok sevdiğim arkadaşların bu işi istemesi ve elbette ki Ruhr gibi Türk emekçilerinin ve aydınların yoğun olduğu bir yerde de sergi açmak boyunumun borcuydu. Bunu yapmamam kendimi suçlu sayıcaktım.” diyor Abidin Dino...

Türkiye Aydınlarıyla Dayanışma Girişimi ve Kuzey Ren Vestfalya Sanatçılar Derneği'nin, cabaları sonucu Abidin Dino'nun küçük boy resimlerinden oluşan bir sergi, 9 Mayıs'ta Federal Almanya'nın Essen şehrinde Haik Yüksek Okulu'nda (VHS) açıldı. Serginin açılışı nedeniyle Essen'e gelen Abidin Dino 7 Mayıs'da Gemeinwesen Zentrum'da çok sayıda Türkiye'li emekçi ve aydının katıldığı bir sohbet toplantısı, 8 Mayıs'da da bir basın toplantısı yapıtı.

dostluklar kuruyor. 1934'de Sovyet sinemacı Yutkevich'in davetisi olarak Lenfilm stüdyolarında çalışmak üzere Lenin-grad'a gidiş. 1937'ye dek dekoratör ve ressam olarak film çekimi uygulamalarına katılır. Dino ve Sovyet sanatçılarıyla tanışır. 1937 sonunda Paris'e yerleşen sanatçı burada 20. yüzyılın sanat görüşlerini etkilemiş sanatçılarla dostluklar kurar. (Picasso, Malraux, Dullin, Tzara vd.)

1938'de tekrar yurda dönüş, yeni bir sanatçı kuşağı (Bedri Rahmi, Sait Faik, Orhan Veli, İlhan Berk, Sabahattin Eyüboğlu vd.) ile buluşma ve resim başta olmak üzere sanatın çeşitli dallarında çalışmalar. 2. Dünya Savaşı öncesinde ve savaş sırasında ırkçılığa, Turancılığa karşı demokratik özgürlüklerden yana ilencii sanatçılarıyla birlikte mücadele. Genç sanatçıların Avni Arbas, Selim Turan, Nuri Yiğit'le birlikte Liman Grubunun kuruluşu. Ve 1939'da liman emekçilerini konu edinen serginin açılışı... Politik nedenlerle 1941'de önce Mecidiyeköy sonra Adana'ya sürgün. Bu yıllarda oyun yazarlığı, heykel çalışmaları ve Çukurova ırğalları konu edinen resim dizileri. Bu dönemde Yaşar Kemal ve Orhan Kemal'e sık sık bir araya gelir. Dino.

1946'da eşli doçent Güzin Dino'nun yanına gitme için alarak Ankara'ya gider. 1949'a dek Ankara'da kalan ressam Anadolu'dan ve insanlardan esinlenen ilk sergi açar, bütün resimleri satılır. Bu dönemde Sabahattin Ali, Bedri Rahmi, Ahmet Arif, Ali

1951'de keskinleşen politik ortamda baskılar karşısında yurtdışına çıkar, ilk durak Roma'dır. Yurtdışına çıkışından önce Anadolu çanak çömlek geleneğine dayanarak yaptığı çağdaş 90 parça seramik hakkında sönuşturma açılır, pek çoğu yokedilir, sonunda da yersiz olduğu

Abidin Dino basın toplantısında

Dino'nun serginin açılışında gazetemizi için çizdiği bir Türk kadını başı deseni

anılagılır. Roma'da pek çok ünlü İtalyan sanatçısıyla tanışır, sergilere katılır.

1952'de Paris'e yerleşir. Picasso, Ehrenburg, Aragon, Elsa Triolet ve daha niceleriyle dostluklar kurar, birlikte çalışır. Avrupa'nın çeşitli sanat merkezlerinde, Amerika'da ve Türkiye'de de sayısız sergi açar. Resim dizilerinin konularından bazılarını şöyle sıralayabiliriz: İnkılabın, Atatürk'ün, Atatürk'ün

olayı çok çapaşık ve zengin bir olaydır. Çok az gelişmiş hatta hiç gelişmemiş bir Afrika sanatı modern sanatı Kübizm'i etkileyebilmiştir. Kültür sanatı ekonomik gelişmeye atbaşı yürümez her zaman. Bazen ayrılıklar gösterir. Ve zaten bu da dünyamızın zenginliğini ortaya çıkarır. Şunu demek istiyorum ki, bugünkü günde dünyadan habersiz çalışmak, yaratmak mümkün değildir.”

Yurtdışındaki genç şairden içerdeki genç şaire

Şair Nevzat Çelik'e açık mektup

Solgun yaprak dökümlerinde sarı eylül kokuyordu resmin Aynılığımız nice sonyazlar tüketti Nazlı gurbetler devşirdik alacasafasında ülkemin Nerde tanışmıştık hangi umut ustasıyla bölüştük düşleri Sırası değil mi mavi deniz çekilerinin Artık yer yok hiçbir sözcüğe Mayıs özlüleridir öpüp kokladığımız Hüzünler kurşunlanacak alanlarda Ve kucaklaşacağı Yurdumun ilkyazında

Gazete sayfalarında, kıyıda köşede kalmış küçük bir haber. Şair Nevzat Çelik Metris Cezai'nde kendisine gelen mektuplarının verilmemesini ve dışarıyla olan bağlarının kopanmasını protesto etmek için açık grevine başladı, diye yazıyordu. Safak Türküsü'nü anımsadım birden. Kitaptaki resmini. Şiirleriyle gönderdiğin mektuplarını okudum yeniden. Nasıl da tanıyordum seni. Aynı yaştaki olmanın ilgisiziydi belki bu. Ya da aynılığımızın üzerinden geçen yedi yıla karşı yüreklerimiz, bün-cimizin aynı yolculuğu...

Zorlama belleğin, hiç görülmeyen seninle. Benzer yazgılarla yoğrulduk o kadar. Aynı günlerde ayrıldık; yalnız ben gurbette çoğaltıyorum özlülerimi. Aynı özlülerle üretiliyorum şiirlerimi. Karşıyaktan şair yazmanın zorluğunu bilirsin... Aradan günler geçti. Türkülerin kulaklarında hiç dinmedi. Yirmi iki gün sonra bir haber geldi: Haklarını aldığın, açık grevini bıraktığını yazıyordun, yine küçük haber. İlk mektubu ben yazmalıydım. Daha elim kalem almadan, Müebbet Türküsü kitabında şiirlerin çıkageldi. Ben borçluymuş sana, tüm bu mektupların yanıtını vermeden nasıl rahat eder insan... Yeniden birlikte olmak umuduyla, hoşçakal kardeşim.

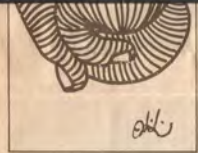
1 Mayıs 1987
Mehmet Sevda

kısaa...kısaa...kısaa...

WDR müzik şenliği

Mayıs ayının son haftasında WDR bir müzik şenliği düzenliyor. İlgili duyurular için program şöyle: 30.5.87, cumartesi Saat: 15.00, Yer: Köln, Domplatz Arkadaş folklor ekiplei, Baba Orient Rock, Talip Özkan, Burhan Ocak, (Saz/Darbuka), İbrahim Tatlıses ve 14 kişilik saz ekibi Saat: 20.00, yer: Köln Muskhochschule. (Dagobertstr.), giriş

Pek çoğumuzun ilk kez Nazım Hikmet'in "Sen mutluluğun resmini çizebilir misin Abidin?" dizilerinden tanıdığımız Abidin Dino ülkemizin sanat ve kültür yaşamında bir olay. Dopdolu yaşamı ve sanatı üzerine birşeyler yazabilmek ne yazık ki sayfamızın çapını aşsın. Ama bu dopdolu yaşamdan kısa da olsa kesitler vermek istiyoruz.

23 Mart 1913 İstanbul doğumlu Abidin Dino. Resim sevgisi erken yaşlarda başlayan, ilk çizimleri ve yazılar 1931'de "Artist" dergisinde yer alıyor. İlk resimlediği kitaplar Nazım Hikmet'in "Sesini Kaybeden Şehir ve Bir Ölü Ev'i"nin kapakları. (1931-32) Karikatürleri ve gazeteleri olarak dergilere yazan, çizim Dino'nun Babiali yokluğuyla yakınlaşmasıyla başlıyor bu dönemde ve zamanın ünlü sanatçı ve aydınlarıyla

1951'den bu yana yurtdışında Dino. Ama hep Türkiye'ye gitmeyi istediğini söylüyor

Dino'nun sergide yer alan bir deseni

Arayışlar kurar, birlikte çalışır. Avrupa'nın çeşitli sanat merkezlerinde, Amerika'da ve Türkiye'de sayısız sergi açar. Resim dizilerinin konularından bazılarını şöyle sıralayabiliriz. İşkenceler, Atom Korkusu, Uzun Yürüyüş, Uzak, İkinci Dünya Savaşı, Adalar, Acı, İstanbul Gözler Kapalı, Eller, Çiçekler, Çiçekler ve daha niceleleri...

Ünlü ressamı Essen'de yaptığı basın toplantısından görüşme fırsatı bulduk. Uzun yıllardır yurtdışında yaşayan ve uluslararası üne sahip çok az sayıda sanatçılarımızdan biri olarak sanatını ulusal faktörlerin nasıl etkilediğini sordukumuzda bizi Picasso ile ilgili bir anısını anlatarak yanıtladı.

"Valerius'ta Picasso ile birlikte çalışırken haftada birkaç kere Chagal'da geldirdi. Seramik yapanların bir merakı vardır, fırından pışmış olarak çıkan seramikleri sabırsızlıkla beklerler. Çocuk doğumu gibi birşeydir. Fırına girdiği vakit başkadır, seramik çıktığı vakit başkadır. Renkler pışkerken oluşur. İşte fırını bekliyoruz, açıldı, parça parça seramikler çıktı. Picasso bakıp, 'Ne tuhaf şey' dedi. 'Bu seramik Türk seramiği, besbelli, bu seramik' kendi seramiği için 'İspanyol, bu seramik Rus' dedi. Yani ulusallık öylesine bir birikimin ürünü ki, kültürel birikim, o nasıl olsa, istemeseniz de zaten var, kaçınılmaz bir şekilde."

Uluslararası arenada gelişen olayların sanatına etkisini de şöyle dile getirdi Dino: "Çağımızdaki sanatçı Mallraux'un deyimiyle 'düşsel bir maddesi sahip'. Düşsel müzeden maksadı şu ki, 20. yy'da her sanatçı dünyanın dört bucağındaki sanat akımlarını yakından biliyor ve zaten onların bir parçası. Plastik sanatlardaki bilgimiz 18. veya 19. yy'daki sanatçıdan çok daha zengin. İletişim araçları, müzelerin çoğu, TV, sanat kitaplarının bolluğu bize Afrika'nın en uzak bir noktasındaki sanat olayını tanıtıyor, sevdiriyor. Bildiğini gibi mesela Kübizm'in doğuşu bile Afrika sanatlarının etkisinde kaldı. Bu da gösteriyor ki sanat

nıklar gösterir. Ve zaten bu da dünyamızın zenginliğini ortaya çıkarır. Sunu demek istiyorum ki, bugünkü günde dünyadan habersiz çalışmak, yaratmak mümkün değil zaten."

Abidin Dino'nun son dönem çalışmalarında atom, nükleer tehlike, radyasyon temaları ağırlıkta. Niçin bu temaya ağırlık verdiğini de şöyle anlatıyor:

"Galiba sanatçının kaderi, hepimizin paylaştığı bir kader. Dünyanın büyük olayları hepimizin hayat memar sorununu etkileyen olaylar, sanatçı da ister istemez etkiliyor. Yalnız bu etki otomatik bir etki değildir. Mesela Picasso İspanya savaşını ünlü Guernica resmiyle candan bir şekilde anlatmıştı, 2. Dünya Savaşı boyunca Fransa'da yaşadığı halde çok güzel deniz kızları, balıklar,

Nazım Hikmet'in çiziminden Abidin Dino

konusundaki resmi 30 yıla sonra bir ressam yapıyorlar". Mesela İsa'nın carmıha geri dönüşü ressamlar birkaç yüz yıl sonra meydana getirdiler."

9 Mayıs günü serginin açılışına gerek Türkiye'li gerekse Almanların ilgisini çok fazlaydı. Resimlerin sergileniği salonlar tıklım tıklım doluydu ve kataloğu imzalamak isteyenler sanatçının önünde uzun kuyruklar oluşturdu. Her imza isteyenine özenle desenler çizerek karşılık verdi Abidin Dino.

Son olarak açılışa kulak misafiri olduğumuz bir konuşmayı vererek noktalayalım. 7 yıldır Federal Almanya'da yaşadığını ve böylece sanat olaylarının hemen tümünü izlediğini söyleyen bir Türkiye'li: "Bugüne dek böyle şey görmedim, ilgi çok fazla, sanatçılar imza vermek için beklerler çoğu zaman, şimdi sanatçının önünde bitmek tükenmek bilmeyen kuyruklar var, büyük bir olay bu" diyor. O sırada bir hanım dan aldığım yanıt da şöyleydi:

"Abidin Dino olayı bu, böylesine çok seyrek rastlanıyor"

Evet, Fakir Baykurt'un deyimiyle Dino'nun eserlerinden azın da azından oluşan bu sergiyi gezmelerini tüm okurlarımıza tavsiye ediyoruz. Bir kez daha hatırlatalım, Essen Volkshochschule'deki sergi 16 Haziran'a dek sürüyor.

30.08. cumartesi

Saat: 15.00, Yer: Köln, Domplatz Arkadaş folklor ekiple, Baba Orient Rock, Talip Özkan, Burhan Ocak (Saz/Darbuka), İbrahim Tatlıses ve 14 kişilik saz ekibi.

Saat: 20.00, yer: Köln Musikhochschule (Dagobertstr.), giriş serbest, Süleyman Erguner, Necdet Yaşar, İhan Özgen, makam müziği, (Ney, Tambur, Kemane). Tayfun'un bestesi olan Ararat eşanesi. Araratın Okay Temiz'in de yer aldığı 8 cad sanatçı 31.87 Pazar,

Saat: 11.00, yer: Gürzenich salonu, giriş serbest. Nazım Hazer, Geo Schaller (Morgenland), Orhan Temur saz ekibi.

Saat: 18.00, Köln Philharmonie (Giriş 12,- veya 16,- DM) Mikis Theodorakis, Zülfü Livaneli.

(Theodorakis-Livaneli konseri için ayrılmış kontenjandan ücretsiz davetیه edilecek mümkün. Bunun için bir zarfın üstüne adresinizi yazıp, ilçe kaç adet davetیه istediğinizi bildiren notu koyup üzerine 80 Pf. pul yapıştırınız. Daha sonra bu zarfı başka bir zarfın içine koyup üzerine "WDR Köln, Türkische Redaktion, 5000 Köln 1" yazarak postalayınız. Bu durumda en fazla 4 ücretsiz davetیه alma olanağı var, elbette kontenjanın elverdiği ölçüde)

Mehmet Uyanık'ın resim sergisi

Hamm şehri kültür daresi tarafından Federal Almanya'da yaşayan ressamlarımızdan Mehmet Uyanık'ın resimlerinden ve tahta baskılarından oluşan bir sergi açıldı. 31 Mayıs'a dek süreceği sergi sırasında 18-22 Mayıs tarihleri arasında Anadolu seramik fırınları alternatif seramik çalışması yapılacak eylem sırasında fırın sanatçı tarafından kurulacak.

Sergi ve eylem adresi şöyle:

Maximilianpark Halle 3 Grenzweg 76, 4700 Hamm 1

Sabri Uysal'ın konseri

Ozan Sabri Uysal'ın 23 Mayıs 1987 cumartesi günü Duisburg Halk Yüksek Okulu'nda (Volkshochschule) bir konseri var. Saat 19.30'da başlayacak olan konserte Sabri Uysal saz eşliğinde söyleyecek.

DEDİLER Kİ...

"Bana kim yöneliyorsa taya çarpar, kafasını dağıtır." Başbakan Turgut Özal

"Benim milletimin yüzde 89'u müslüman, kolaklan küpçülerden pek hoşlanmıyor." TV Dairesi Başkanı Mehmet Turan Akköprülü

"Şeriat o kadar geniş bir şeydir, o kadar geniş bir meczurdu ki, onu anlamaya bir insanın ömrü kifayyetmez." Milletvekili Çalışma Partisi Genel Başkanı Abdülkerim Doğru

"Kravat belimde, Küran elimde." ANAP milletvekili Engin Cansözöglü

"Osmanlı daha lakı." Sıddi Arabistan'da yaşayan eski MSP milletvekili ve başbakanın kardeşi korkut Özal

"Sağlık hizmetlerinde ABD'den ilen olduğumuz şeyler var." Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanı Mustafa Kafemli

"Patiön olmıyā belki adındaki anları yüzünden istemiyorum." Banka genel müdürü İbrahim Betil

"Muhteşem bir subay"

ABD Savunma Bakanı Yardımcısı Richard Perle, "Karanlıklar Prensi" olarak anılır. Beyaz Saray'daki "sahinlerin" en sahibidir. Nisan ayı sonunda yine Türkiye'de boy gösterdi Perle. ABD askerî yardımının azaltılması üzerine sorulan bir soruya "eğer sorunlar Başkan Reagan ve Cumhurbaşkanı Eren'e kalsa hemen çözüldü. Veya general Toruntay ne bana kalsa yine hemen çözüldü. Çünkü Toruntay muhteşem bir subaydır".

Ne "muhteşem" subaylarımız varmış da, habermiz yokmuş dedik kendi kendimize. Fakat biraz arşivi karıştırınca Toruntay'ın "muhteşemliği" ci kiverdi karşımıza. Neden "muhteşemdi" Toruntay?

— ABD ile SİA görüşmelerine genelkurmay adına katılmıştı.

— SİA'nın ABD için en uygun koşullarda üstelik "yardımların" azaltılması pahasına imzalamasını sağlamıştı.

— Türk Silahlı Kuvvetlerinde 12 Eylül'den sonra Necdet Öztürk, Necdet Uruğ ve Nejat Tümer

den sonra "üstün hizmetlerinden dolayı" Amerikan madalyasına layık görülen 4 generalden biriydi.

— 1978 yılında hazırlığına başlanan "Bayrak" adlı 12 Eylül darbe planının hazırlanmasında önemli bir rol oynamıştı.

— 12 Eylül öncesinde "darbe ortamının oluşturulması"nda 1 Mayıs 1977'de dahil birçok katliam düzenleyen CIA kontrolündeki Kontr-gerilla'nın bağlı olduğu Genelkurmay 2. başkanlığına üç yıl (85-84/ 85-86/ 86-87) "başarıyla" yürütmüştü.

— 1987 yılında emekliliği gelmiş olmasına rağmen "uzun vadeli bazı konularla ilgili yeni görev verildiği" ve 2 yıl daha KKK olarak kalması "uygun görülüyordu".

Boyle bir subayın "muhteşem" olması için, Amerikan madalyası var, SİA başarısı var. Kontr-gerilla hizmeti var, darbe hizmeti var ve önde 2 yıl daha "uzun vadeli görevi" var.

Nasıl "muhteşem" olmasın ki?

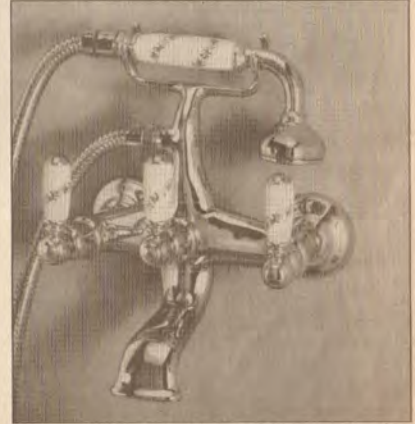
Yol ortasında bayılan kadının günlerdir aç olduğu anlaşıldı

DYP'nin açlık araştırması
Türkiye'de her 5 kişiden biri aç yaşıyor!

Çelişkiler ülkesi Türkiye

Türkiye'de yayınlanan Ev ve Ofis dergisinde banyo ve mutfak dekorasyonu için İtalya'dan ithal edilen aksesuarlara yer verilmiş. Bunlara göz gezdirirken gözü müz bir musluğa takılıp kaldı. Niye mi? Çünkü "porcelen volanlı 22 ayar altın kaplama klusik armatür" diye tarif edilen bu musluğun fiyatı 513.800 TL.

Ote yandan DYP İzmir İl Başkanlığı tarafından hazırlanan ibret verici bir rapor yayınlandı gazetelerde. Bu rapora göre Türkiye'de her 5 kişiden biri aç yaşıyor. Raporda 10 milyon insanın

Sultan Doğan adındaki genç kadın konsuları tarafından sokakta baygın vaziyette bulundu. Hastaneye kaldırılan genç kadının açlık komasına girdiği, bu nedenle bayıldığı doktorlar tarafından söylenmiş. Sultan Doğan isiz kocasının evi terkmesinden, günler süren is arama cabalarından buş çıkmasından sonra en son parasını birkaç gün önce bir kmeğe verdiğini ve

duğunu söylemiş. Aç olduğunu konsularına da söylemeyi gururuna yedirmeyen Sultan Doğan "ben di, leni değilim" diyor.

Çelişkiler ülkesidir Türkiye. Bir yandan sabah kalkıp elini yüzünü yıkamak için altın musluğu çevirenler, böylece güneşlini altının sırcaklığıyla ıstarak başlayan insanların, diğer yanda ise sokak ortasında açlıktan düşüp bayılanların yaşadığı

anım" yarından itibaren
"Banka genel müdürü
İbrahim Beil

"Burada bu yaşamadı, Türkiye'ye yansı. Bu sonuç tam AET'ye girmeye hazırlanmış bir sırada Türkiye'ye Avrupa'dan dışlamayı amaçlayan bir sonuçtur ve bilimsel bir şekilde bize puan verilmek istenmemiştir." Eurovision'u olan yarkıcı Seyyal Taner

"Yüzünüz her akşam soda ile yıkayın" Güzelik uzmanı ve yarkıcı Sibel Egemem

"Artık dest. k. İslam müessesek durumunuz kalınladı ve böylece garçelerle de is kalınladı." İhsiyler Bakam Vahit Halk-foglu

"Oruç oruç pazarlık olmaz, Ramazanda çekimemni yaran yok. Oruç bittin, harizan ayın-da Asgari Ücret Komisyonu'nu toptanıyla çağırınız." Çaltıma ve Sosyal Güvenlik Bakam Mükerrrem Taşoglu

Resmi bir ziyaret!

Milli Güvenlik Konseyi yeni adıyla Cumhurbaşkanlığı Konseyi üyeleri Nurettin Ersoy, Tahsin Şahin, Nejat Tümer ve Sedat Celal'in beraberlerinde eşleri de olduğu halde Güney Kore'deki Devlet Danışma Konseyi'nin davetlisi olarak resmi bir ziyaret nedeniyle 22 Nisan günü Güney Kore'ye hareket ettiler. Ama her nedense konsey üyeleri ve eşleri doğrudan Güney Kore'ye gitmeyip İngiltere'de uçaktan indiler. Sonra büyük bir gizlilik içinde üç gece Londra'da konakladılar. Londra'nın ünlü, lüks otellerinden Dorchester'de kalan generaller ve eşleri üç gün boyunca bir güzel Londra'yı gezdiler, alış verişler yaptılar.

Bu arada Londra Büyükelçisi Rahmi Gümrükçüoğlu da serferlerine bir akşam yemeği verdi. 25 Nisan'da Londra'dan ayrılan dörtlü her nedense yine Güney Kore'ye gidememişler. Herhalde uçak yolunu şaşırmış olmalı ki, bu kez de Tokyo'ya inmişler. Tokyo'da biriki gün geçen generaller en nihayet Türkiye'den yola çıktıktan sonra Güney Kore'ye vasil olmuşlar. Bu çok resmi ziyaret sırasında da, Türk Şehitliğinin yanısıra tarihi ve turistik yerleri dolamışlar. Kendilerinin benzeri bir yapıtı olan Güney Kore Devlet Danışma Konseyi'nin üyeleriyle de biraz sohbetmişler.

Güney Kore'den ayrılan

generallerimiz her nedense yine Türkiye'ye dönmediler. Şöyle Hong-Kong ve Singapur'a da bir uzanıp ondan sonra Türkiye'ye vasil olacaklar. Sonuçta konsey üyelerinin ve eşlerinin 6 günlük devlet kasasından ödenen resmi ziyaretleri 17 güne uzayıvermiş.

Ne dersiniz? Acaba şaşkın pilot mu rotayı şaşırdı da, generallerimizi böyle yanlışlıkla dünyayı dolandırdı? Yoksa generaller Amerika'da ameliyat olup, surekasını da oralarda devlet kasasından besleyip, saltanatı yatan Özal'ı mı özendiler?

Bizim omuzu kalabalıkların resmi ziyaretlerine akıl sır erdirmek zor!

zırlayan İbret verici rap rapor yayımlandı gazetelerde. Bu rapora göre Türkiye'de her 5 kişiden biri aç yaşıyor. Raporda 10 milyon insanın gizli açlık çektiği belirtilirken, cumhuriyet tarihinde ilk kez hastane kayıtlarına açlıktan ölümler kaydedildiği de açıklanıyor.

Daha geçen hafta İzmir'te

Türk kaşığı ile!

Avrupa Şarkı Yarışması (Eurovision) Belçika'nın başkenti Brüksel'de yapıldı. Yarışmaya Melodi isimli parçayla katılan Seyyal Taner hiç "beklenmedik" bir şekilde tek puan dahi alamadan ekonomik, politik ve anti biotik hezimet uğradı ve sonuncu oldu.

Yarışmanın arkasından Brüksel'den naklen Köln Radyosuna beyanat veren Taner şöyle dedi: "Efendim olay politiktir. Puan alamayışımızın nedeni Türkiye'nin Ortak Pazar'a üyelik başvurusudur".

Gördünüz mü suçlu-yu? Bu "mantıklı" hareketle çıkan sonuç şudur: Türkiye Ortak Pazar'a başvurmasaydı, herhalde birinci falan olurdu. 50'li yılların ortasından beri yapılan yarışmalarda hiç puan alamamak bildiğimiz kadariyle bugüne kadar hiç bir ülkeye nasip olmamıştır. Bu yeni bir rekordur.

Sonra neden üzülmüyoruz ki? Yarışmayı kazanan, bize "balerin" diye yutturulmaya çalışılan dansöz kızımız Burçin Orhon'un arkadaşı ve 7 yıl Türkiye'de yaşayan "eniştemiz" Johnny Logan değil mi?

boykotte guncel altınmişsi-
cakiyla ısıtarak başlayan
insanların, diğer yanda ise
sokak ortasında açlıktan
düşüp bayılanların yaşadığı
bir Türkiye...

Federal Almanya Çalışma Bakam
karnavalist Norbert Blum

